

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petlistrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih notkah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejemamo naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188.

Dobljena bitka!

Tako lahko vskliknejo katoliške na-
rodni poslanci, ko se ozro na uspeh več-
ravnjnjega dne v kranjskem deželnem zboru.
Dobljena bitka še ni dobljena zmaga, a je
dokaz moči in važen korak do nadaljnjih
uspehov preko oslabiljenega nasprotnika.

Včerajšnji dan je opravičil s svojim
uspehom taktiko in zahtevo katoliško-na-
rodnih poslancev. Kdo bi si bil pred tremi
leti še mislil, da dočakamo dan, ko se bo
kranjski deželni zbor izrekel za splošno in
enake volilno pravico? Kdo bi bil tedaj
upal, da bo mogoče trde glave privilegirani-
cev tako omehčati, da se bo njih večina
otvorila žarkom demokratskega solnca? In
vendar je šlo, davi z veliko težavo in z vso
silo, in neporečno dejstvo je, da imamo tu
deželnozbornski sklep za splošno in enako
volilno pravico.

In vendar to ni nič novega. Po pravici
je dr. Krek kazal nazaj na zgodovino kranj-
skega deželnega zbora in kazal, da so bili
pred štiridesetimi leti v njem naprednejši
ljudje, nego so ti žalostni junaki, ki pred-
stavljajo sedanjo večino. Zgodovinar, ki bo
pisal povest kranjskega deželnega zbora, bo
moral priznati, da je stal naš deželni zbor
izpčetka na precejšnji višini po talentu
svojih članov, da je pa propadel v času, ko
je v njem zavlada sedanja narodna napredna
stranka v zvezi z degeneriranim veleposest-
vom. Doba dr. Tavčarjeva, Hribarjeva in
Schweglova pomeni najnižji duševni nivo
kranjskega deželnega zbora, bila je doba
brez idej in iniciative, doba majhnih ljudi z
ozkim obzorjem in brez smisla za velike
ljudske potrebe. Takim ljudem dati večino
v roke in je zavarovati s privilegiji, se
pravi ubiti ustavno življenje.

Bilo je rešilno dejanje, da so katoliško
narodni poslanci dvignili ta zbor iz mrtvila
in dahnili novo življenje v to zbornico.

Prva bitka je torej dobljena. Jalu je
prekoračen. Razbit leži na tleh tisti slavni
želzni Heinov obroč, ki je vezal slovenske

in nemške liberalce. Obroč je strit, in črda
je razpršena. Kako se je pokazala vsa des-
organizacija pobite armade pri glasovanju
za slovenski zapisnik. Slovenski liberalci so
begali kakor plahe ovce, ne vede, na kateri
strani je rešitev zanje. In tako se je zgo-
dilo, da sta Tavčar in Pirc pogumno
ušla iz zbornice, ker za slovenski zapisnik
nista smela glasovati vsled pogodbe z Nemci,
proti glasovati pa se nista upala. Krasen
vodja stranke, ki uide z bojišča in zapusti
svoje armado! Zvesti so ostali baronu
Schweglu dični Zupančič, zaslužni višji
sedni svetnik extra statum dr. Ferjančič
in delavski politični užitkar Grasselli.
Slava tem možem! Samo oni so držali be-
sedo Schweglu in so glasovali z Nemci,
prekosili so dr. Tavčarja v zvestobi do dane
besede, Hribar in Božič sta pa že izpo-
četka uskočila iz zveze. Najkrasnejša slika
liberalne zbezanosti je pa bil dr. Majaron,
ki je menil izpčetka glasovati z Nemci
proti slovenskemu zapisniku, a ko je upila
nanj galérija, se je tako ustrašil, da si je
premisllil in našel svoje izgubljeno sloven-
sko prepričanje.

Klavrno, da bolj ne more biti!

A vrnimo se k volilni reformi. Velep-
sestniki so se izkazali kot nevredni svojih
privilegijev. V tem rodu ni več viteške krvi.
Tako ezkosrčno se oklepajo svojih mrtvih
privilegijev, tako brez idej žive v svoji odre-
venosti, da bodo brez sledu izginili iz na-
šega političnega življenja. Dr. Krek je še s
spoštovanjem citiral Barbotovega očeta; na
mladega Barbota se nihče več ne bo spo-
minjal.

Za vse na svetu bi bili gospodje radi
videli, da ne bi bila prišla volilna reforma
do glasovanja. In zato je naša častita večina
začela celo — obstruirati. Večna, ki ob-
struira — ali ni to nekaj ginljivo komič-
nega? V bratski slogi so slovenski in nemški
liberalci stavili tri nujne predloge. Upali so
že, da se ob teh treh nujnostih vnamejo
kake obširnejše debate in pred očmi jim je
že migljala kot jasna zvezda mila nada, da

bi utegnile biti morda celo zasedanje prej
zaključeno, preden pride do glasovanja. A
tudi tu jim je izpodletelo. Naši so jih pu-
stili mirno govoriti, kmalu so bili pri kraju
s svojo modrostjo in so nehali. Dosegli so
le to, da so se enkrat več osmešili in po-
kazali svojo popolno nezmožnost.

Pri glasovanju za volilno reformo je
bil zopet razbit zvezin obroč: Nemci in li-
beralci so šli na dvoje. Ta beg veleposest-
nikov iz zbornice je značilen dogodek več-
ravnjnjega dne. Gospodovali so, dokler jih je
držal slovenski suženj na svojih ramah;
tega sužnja smo jim iztrgali, in zdaj so po-
begnili! A ta beg pomeni še nekaj drugega,
v njem tiči želo politične strasti, ki do zad-
njega ne miruje, kakor kača, ki hoče pčiti
še zadnji trenutek svojega življenja.

Za ustavno izpremembo je treba namreč
tridetrtno navzočih glasov, od katerih mo-
rata dve tretjini glasovati za izpremembo.
Torej imajo veleposestniki moč, da prepre-
čijo glasovanje. In da to hočejo, so poka-
zali s tem, da so v resnici zapustili zbor-
nico. A katoliško-narodni poslanci so ve-
deli, s kakimi ljudmi imajo opraviti, in so
zato stavili le resolucijo, za katero je treba
navadne večine, in te niso mogli pre-
prečiti naši plemeniti baroni. Pokazalo se
je pa, da bodo ti ljudje izkušali preprečiti
vsikdar ustavno izpremembo ustavnim po-
tom, in zato je bilo nujno potrebno, da se
je sprejel tudi poziv, da naj krona oktro-
ira pravičen volilni red.

Tu je jedro vsega vprašanja. Kaj pa
pomaga, če liberalci glasujejo za splošno in
enako volilno pravico, če pa ne marajo
tistega sredstva, s katerim edino
jo je mogoče doseči? Dvourni in ne-
odkritosrčna igra, ki jo igrajo liberalci v
tem vprašanju od začetka, je našla le svoj
dosledni konec v gorostasni nedoslednosti,
da so glasovali sicer za splošno in enako
volilno pravico, niso pa hoteli glasova-
vati, za to, da se tudi resnično
uvede.

To je gorostasna neznačajnost. Če so

veleposestniki odurni zaradi svojega dosled-
nega nasprotovanja proti ljudski zahtevi, so
pa liberalci smešni zaradi nedoslednosti, s
katero omahujejo semtertje, kakor bilke v
vetru.

Vendar bitka je dobljena: Ko so šli
veleposestniki iz zbornice, so imeli kato-
liško-narodni poslanci večino.

Zahvaliti se moramo liberalcem, da so
tako vro igrali vlogo, ki smo jim jo pri-
sodili izpčetka: Storili so nam uslugo, da
stoji danes katoliško-narodna stranka tu kot
edina zastopnica ljudske misli in
edina braniteljica ljudskih teženj.

To stoji pribito za vedno. Naša zastava
bo s častjo šla v borbe bodočih dob.

Pogrešali smo včeraj slavnega kancel-
paragrafa. S tako glorio so mu napovedo-
vali sijajno bodočnost, a revež je bil po-
kopan, še preden se je rodil. Noben čuk ni
žugnil o njem.

Bilo bi tudi nekaj čudnega, ako bi ar-
mada, ki beži v neredu, imela še časa in
energije, da bi koga kovala v verige.

Geslo se glasi: Naprej!

Tedenski pregled.

Ministrski predsednik Gautsch je zatrdil, da
izdeluje vlada volilno izpremembo po modernih
načelih. Čuje se, da veleposestvo splošno ne na-
sprotuje volilni prenosovi; zase hoče le več man-
datov v gosposki zbornici. Vlado načrt izključuje
analfabete, meščanstvu pa daje več poslancev. — V
Trstu je 12. t. m. zborovalo pol. društvo „Einost“.
Po zborovanju je okrog 8000 mož korakalo pred
magistrat in namestništvo, zahtevajoč volilno pra-
vico. Manifestantje so se nato združili z udeležniki
soc. dem. shoda, ki jih je bilo do 4000. — V Smi-
helu na Koroškem je bil v nedeljo shod kat. pol.
društva. Poslanec Grafenauer in dr. Brejc sta po-
jasnjevala bistvo in pomen splošne in enake vo-
lilne pravice, ki se od nje pričakuje, da strmoljavi
vladajočo nemško-nacionalno stranko in preosnuje
Avstrijo iz birokratske nemške, v demokratsko slo-
vansko državo.

Politična stavka za dan 28. novembra, ko se
zbere državni zbor, se pripravlja tudi v Ljubljani.
Delavstvo namerava praznovati in tirjati volilno
pravico. Vrtiti se ima shod na prostem. Tudi kršč.
soc. delavstvo na Dunaju in na Štajerskem se pri-
druži delavskemu prazniku za reformo volilne pra-
vice. — V Trst pridejo do 28. t. m. trije bataljoni
vojakov in 2 vojni ladji iz Pulja, ker se vlada
vsled manifestacijskega praznika boji nemirov.

Tudi Hrvaška se je jela oglašati za volilno re-
formo. Vendar je v tem oziru ondi še premalo za-
nimanja. Po sedanjem volilnem redu ima na Hrva-

LISTEK.

Idealizem v kavarni.

Spisal Ivan Grádar.

Sedela sva s prijateljem ob okrogli
mramorni mizici, poškrbljeni s kapljami
črne kave in potreseni s pepelom cigaret.
Bilo je že precej pozno na večer. Zrak je
postajal gost in meglen, luči se trepetale v
zaspani svetlobi kakor bi se vsak posame-
zen žarek le s težavo preril skozi težke
plasti tabakovega dima, prahu in različnih
parfumov. Culo se je odsakovanje biljard-
nih krogel, žvenketanje žličic na kozarce,
glasno govorjenje in krohetanje. In ta za-
dubli zrak, vsi ti različni glasovi in trepe-
tajoča, meglena svetloba, — vse je odse-
valo na obrazih gostov, in vsakdanjih, na-
vadnih obrazih, na katerih ni bilo mogoče
zapaziti nikakega določnega, celotnega iz-
raza. Vsaka črtica in gubica, zdelo se je, da
živi svoje posebno življenje, ki nima z
ostalim obrazom nobenega opravka. Vse je
bilo zmedeno in raztreseno, četudi polno ži-
vahnosti in gibanja, — kakor navadno na
ljudih, ki vidijo in slišijo tisoč stvari ob
enem.

Del sem iz roke časopis, v katerem
sem čital med „raznimi novicami“, kakšne
honorarje dobiva neki slavni pisatelj za
svoja dela. Moj prijatelj je naslajal glavo
na steno, gledal s polzatnjenimi očmi v
strop in se igral z dimom, puščaje ga v
kratkih, enakomernih prestankih skozi nos-
nice.

„Umazano je to! Nesramno!“ vzkliknil
sem z zlovoljnim, skrajno ogorčenim
glasom.

Prijatelj je odprl usta in izpustil iz
sebe cel oblak višnjevkastega dima.

„Čemu kričiš, dušica moja? Kaj je
tako nesramno in umazano?“

„Človek se lahko jezi... Pomisli to
kupčijo! Kakor židovski kramarji! Poezija
na vate!... Res, daleč smo prišli z umet-
nostjo. Postala je rokodelstvo, s katerim si
služi par tisoč ljudi svoj vsakdanji kruh.
Boginja si je opasala predpasnik in zavihala
rokave!... Umazano, poniževalno!“

„Ti si torej prepričan, da spada stra-
danje še vedno med najsvetejše dolžnosti
pesnikov in pisateljev?“

„Ali ne, nikakor ne!... Teda samo
oglej se nekoliko! Nekdaj so pisali iz nav-
dušenosti do lepote, iz ljubezni do lepote, iz

ljubezni do vzvišenih predmetov; zato gle-
damo na tedanja dela, kakor na čudovite,
nedosežne spomenike iz lepših časov...
Kake pa delajo današnje dni! Lepota: —
neznana, predpotopna stvar! Visoki ideali:
— neumnost! Umetnost, pa naj bo že sli-
karstvo, ali poezija, ali glasba, ni nič dru-
zega več, kakor del svetovne trgovine in
umetniki so samo še ponižni slugi svojih
odkupovalcev in založnikov in svojega že-
lodca. In kako dobro se počutijo v tem
svojem nizkem stanju! Kako lahko se po-
zabili na vse boljše nagone, na vse plemen-
itejšje misli! Kupčija nese in redi, — čemu
bi jo odklanjali? ... Sramota!“

V tistem hipu so zavneli čudoviti,
tihi, melodični glasovi, kakor bi prihajali
od zunaj iz jasne zimske noči, — boječi in
trepetajoči, kakor bi se strašili tega suro-
vega hrupa in zaduhlega, dušičnega zraka.

Tam v zadnjem, poltemnem kotu velike
dvorane je sedel plešast starič s citrami
pred seboj. Na vrat so mu padali dolgi,
redki lasje, podobni mokremu predivu. Ne-
navadno visoko čelo se je svetilo, kakor z
mastjo polito, na oči so padale goste, sive
obrvi, a velike debele usne so se nepre-
stano premikale, kakor bi spremljale z ba-

sedami na tihem vse misli in čute, vstaja-
joče iz svetlih strun...

„Stvar ni tako vnebovpijoča, kakor si
jo predstavljaš,“ opomnil je moj prijatelj
in svaikal med prsti nove cigareto. „Ob-
ljubljeno ali pričakovano plačilo vsekakor
vspodbuja umetnika k delu in to ni nič
slabega. Da bi mu bil pa denar vodnik in
edni gospod, tega ti nikakor ne morem
priznati. Morda vpliva nanj, da dela časih
prehitro in prepovršno, da se ozira malo
preveč na svojega naročnika, — ali ta vpliv
je samo postranski. Duha mu ne more po-
treti ali predrugačiti, kvečjemu če ga ne-
koliko omaže in obrabi...“

„Tudi tebi je že zašlo v kri... Ne,
niti misliti ne sme umetnik na plačilo...
Plačane misli, plačani čuti, — kaj imajo
opraviti z umetnostjo? Kar govoriš o tistem
blagodejnem vplivu, to so sofizmi. Z njimi
se izgovarjajo ničvredni fabrikanti. Lepota
in umetnost sta stvari, ki ne moreta imeti
nikake zveze z vsakdanjim umazaniam živ-
ljenjem... Ali čemu je treba zdaj govo-
riti? Umetnost je pala tako nizko, da bi bilo
boljše, če bi jo pustil naš čas popolnoma
pri miru... In tu imaš ilustracijo... Po-
glej gai!“

škem pravico virilnega glasu še 45 raznih zastopnikov, ki bi smeli priti v sabor in bi tudi prišli, ako bi jih potrebovala mažaronska vlada.

Hrvaško pevsko društvo „Kolo“ je koncertiralo v Ljubljani prejšnjo soboto. Slovensko občinstvo je bratom Hrvatoma priredilo presrečne ovacije na kolodvoru. V velikem sprevodu z godbo na čelu je občinstvo sprejelo goste do hotela „Union“. Pri koncertu je nastopil živahno pozdravljen fino izvežban moški zbor „Kola“. Po koncertu je bil slavnostni večer na čast gostom.

7. dec. izide „Delavski list“. — Španski kralj se je mudil te dni na Dunaju. — Shod zaupnikov kat. narodne stranke bo 27. t. m. ob 9. uri v Ljubljani. Povabljenih je več tisoč mož. — Na Dolenjskem in Štajerskem so čutili močne potresne sunki. — Nad Zagrebom je magistrat razglasil malo obredno stanje radi zadnjih demonstracij. — Tiskarski pomočniki po vsej Avstriji preté s stavko, ker so se pogajanja zastopnikov z lastniki tiskarn razbila. — Usmiljenega brata č. g. dr. Celestina Liebscha je na poti v Palestino zadela kap. Sedaj je v bolnici v Aleksandriji.

Na Ruskem se vrača mir. Med nemiri v Kronstadtju je zginelo 20 biš. Vojno sodišče je obsodilo na smrt na stotine vojakov-mornarjev; prošnje prihajajo zlasti od duhovščine in časopisja, naj car upornike milo sodi. — Žide so preganjali v 63. krajih. Znani vodja delavcev Gapon se vsled amnestije vrne na Rusko. — General Linevič je določil, da se vrnejo vojaki, ki so v Mandžuriji, šele meseca marca na dom; druga poročila trdijo, da sploh ostanejo v vzhodni Aziji. V Vladivostoku se je radi tega uprl 12.000 vojakov in mornarjev. Rezervisti so zasedli več utrdb in groč s topovi. Mesto so zažgali, zginelo je mnogo trgovin in vladnih poslopj. Iz Sangaia je odplula križarica „Askold“ v Vladivostok; enako povelje so dobile še tri druge vojne ladje, da pomagajo zadušiti upor. — Prebivalstvo v Odesi se izseljuje. V par dneh so izšli 10.000 potnih listov. Witte se je izrazil vpricho zastopnikov iz Poljske, da ruska vlada ne dá Poljakom nikakih koncesij, „ker niso zreli zanje“. V Peterburgu je zopet izbruhnila stavka. Splošno stavko so sklenili kot znamenje delavske vzajemnosti s kronstadskimi uporniki. Delavcev geslo je: Proč s smrtno kaznijo! Med železničarji je stavka splošna. Promet z Nemčijo je ustavljen.

Passivni odpor avstrijskih železničarjev se je čutil nekoliko tudi v Ljubljani. Vlaki državne železnice so imeli znatne zamude. Na nekaterih železniških vozovih je bilo čitati: „5000 plemičev 85 poslancev, 5 milijonov delavskih ljudi 72 poslancev. Odpor je končan in so 14. t. mes. jeli železničarji izvrševati službo po stari navadi, ker so pogajanja z vlado uspela. Posredoval je tudi dunajski župan Lueger, dasi nekaterim voditeljem železnice čarjev to ni bilo všeč. — Tudi uslužbenci privatnih železnice so dosegli iste ugodnosti. Proti Turčiji nameravajo velevalisti poslati brodovje. Sultan je dobil ultimatum. Sodi se, da bo rajši nastopil z nasilnimi sredstvi, kakor da bi prepustil velevalistom finančno kontrolo v Makedoniji. Ako bo trdovraten, nameravajo velevalisti blokirati Dardanele.

V moravskem deželnem zboru je večina odklonila predlog Čehov za splošno volilno pravico. Ustanovi se splošna kurija po vzorcu pete kurije za državni zbor.

Deželni zbor kranjski je imel sejo 14. t. m. Na vrsto so prišli vsled zahteve dr. Šusteršiča najprej mnogoteri nujni predlogi. Dr. Šusteršič in tov. so predlagali, da se krošnjarji oproste deželne doklade od krošnjarske pridobnine in tudi vseh avtonomnih doklad. Nujnost je bila sprjeta. Poslanec Povše je utemeljeval predlog za podaljšanje dolenske železnice od Trebnjega do šentjanskega premogovnika ter predlog za napredek domače živinoreje. Hribarjev predlog glede pospeševanja železniških načrtov je vzbudil živahno debato. Koncem seje so bile volitve v razne odseke. — Finančnemu odseku je došlo čez 200 raznih prošnja. Sprejet je bil predlog za osuševanje ljubljanskega barja; delo naj bi se omogočilo že prihodnje leto.

V šolskem odseku je bil razgovor o regulaciji učiteljskih plač oziroma o draginjski dokladi. Deželni šolski svet je predlagal 25% draginjsko doklado, kar bi znašalo za l. 1906 celih 216.000 kron. Poročevalec Ferjančič predlaga, naj se ta potreščina pokrije s pomočjo. Dr. Šusteršič se sklicuje na svojo izjavo v zbornici, da kot ljudski zastopnik pri vseh simpatijah za učitelstvo ne more pritrčiti temu predlogu. Pred vsem, pravi, treba iskati pokritja, ker tu se gre za trajno obremenitev dežele. Dr. Šusteršič je mnenja, naj se dovoli draginjska doklada le rodbinskim očetom, ne pa vsemu učitelstvu. Trajno bi se uredile plače za vse učitelje le v zvezi s saniranjem deželnih financ in z reorganizacijo našega šolstva, zlasti šolskih oblastev. — Posl. Hribar je povdarjal, da je bil sprejet njegov nujni predlog v zbornici, ki veli definitivno ureditev plač; žal, da ni imel pripravljenega nobenega načrta, ki bi pokrtil regulacijo. Pri zanimivi seji se je čulo od liberalne strani, da je obstrukcija dobrotnica deželnih financ. Preje smo le čuli, da „žre“. — Poslanec Ferjančič je predlagal, da naj se za pokritje regulacije povisajo deželne doklade.

Starec je hodil po kavarni s krožnikom v roki. Prišel je ravnokar k starikavemu, črnobrademu človeku, zagledanemu v široko razprt časopis in pomolil je nabiralnik predenj.

„Tu imate desetico pa pustite tisto neumno brenkanje; človeka samo moti in —“

„Vi. . . Vi! Obdržite svojo desetico, jaz je ne potrebujem. . . Tu, če hočete, še eno . . . dve . . . tri! Žival, ki ne razume umetnosti. . . bedasta, brezčutna žival. . . Ne bojte se, jaz Vas ne bom motil. . .“

Vse se je ozrlo v razjarjenega starca, ki je hitel z zardelim obrazom in bleščečimi očmi k svojim citram, vzel jih pod pazduho in odhitel iz kavarne. Nekateri so se glasno zasmeli, drugi pa so samo zgenili z rameni, kakor bi hoteli reči: „Star je, zato mu ni zameriti. . .“

Mej prijatelj se je nasmehnil in me pogledal z zadovoljnim, hudomušnim mežikanjem. Jaz se nisem mogel zagovarjati. Zamahnil sem z roko in izgovoril pol ironično in pol resno:

„To je bil — fenomen.“

— Včeraj je imel šolski odsek tudi sejo, o kateri poročamo, v današnji številki.

Včeraj se je kranjski deželni zbor z glasovi slovenskih poslancev izrekel za splošno in enako volivno pravico ter sprejel predloge ustavnega odseka. Slov. liberalci so glasovali proti temu, da bi vlada z oktroi uvedla splošno in enako volivno pravico, abilo je tudi to sprejeto, ker so katoliško narodni poslanci glasovali za to, Nemcev pa ni bilo v zbornici.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 19. Elizabeta; ponedeljek 20. Feliks Val., Edmund; torek 21. Darovanje D. M., Kolumban; sredo 22. Cecilija, Maver; četrtek 23. Klemen, Felicitas; petek 24. Janez od Križa, Hrizogon; sobota 25. Katarina d. m., Jukunda.

Iz šolskega odseka.

Naše senzačno poročilo o zadnji seji šolskega odseka je silno razburilo liberalne duhove in župan Hribar se je v včerajšnji seji zaganjal v naš list, pri čemur mu je sekundiral mlečnozebi grof Barbo.

Izjavljamo, da vzdržujemo naše poročilo v celem obsegu in protestujemo zoper napade župana Hribarja. Zoper Barbotove napade pa ne reagujemo, ker je ta grofek za nas že zdavnaj nehal biti resna politična oseba.

Naša poročila iz odsekov so popolnoma zanesljiva in stojimo za vsako besedo!

Draginjske doklade pokopane.

Včeraj se je zopet vršila seja šolskega odseka.

O dogodkih te seje smo zvedeli sledeče:

Poročevalec dr. Ferjančič je zopet predlagal, naj se dade 25% draginjske doklade celemu učiteljskemu esobju.

Eventualno bi se dale govoriti o navetu, da se dá le 20%.

O pokritju tezačevnega troška — molči!

Dr. Šusteršič obžaluje, da zopet gospodje niso prišli z nikakim načrtom o pokritju troška za nasvetovane draginjske doklade. Brez pokritja je nemogoče glasovati za tako velikansk izdatek. Gre se za letnih 216.000 K in več. Od kod ta denar vzeti pri žalostnem stanju deželnih financ? Naj gospodje vendar to povedo!

Govornik ponavlja, da njegova stranka ostane pri dani besedi, glasovati za 25% draginjsko doklado oženjenim učiteljem.

To je vse, kar katoliško-narodna stranka danes zamore dovoliti. Več je nemogoče. Naj si gospodje premislijo stvar, — sicer je nevarnost, da tudi oženjeni učitelji nič ne dobé, ker kat. nar. stranka ne more in ne sme privoliti, da bi se sklenili take velikanski izdatki brez pokritja.

Hribar podaja statistične podatke, ki jih je dobil od učitelja Jelenca.

286 je oženjenih učiteljev s stalno plačo 382.840 K, od koje bi znašala 25% doklada 95.710 K, 162 učiteljev samcev ima stalne plače 160.380 K, od koje bi znašala 25% doklada 40.095 K, 25% povešek vsem moškim učiteljem bi tedaj znašal 135.805 K.

Predlaga, da se eventualno, če predlog poročevalca propade, dovoli vsaj vsem moškim učiteljem 25% doklada, učiteljicam pa nič.

Zajedno predlaga zvišanje stanarine za ljubljanske učitelje, kar bi znašalo okroglo 12.000 K na leto.

O pokritju poslanec Hribar ne zine besede!

Dr. Šusteršič pravi, da privatna statistika ne more biti merodajna in obžaluje, da ni bilo mogoče dobiti zanesljive uradne statistike.

Pa tudi, da se sprejme županova statistika, je jasno, da kat. narodni poslanci ne morejo privoliti več, nego so iz vsega početka priznavali. 25% doklade oženjenim učiteljem znašajo po Hribarjevi statistiki 95.710 K r o n. To je ogromna vsota, na kakršno katol. narodni poslanci niso računali. Kljub temu ostanejo pri besedi, četudi jim bode težko zagovarjati ta izdatek pred svojimi kmečkimi volilci. Toda prevzamejo odgovornost nase. Ali čez to more ne morejo privoliti niti enega vinarja v današnjih odnosajih. Saj bode prišla regulacija v zvezi s sanacijo deželnih financ. Danes pomagajmo tam, kjer je beda največja, pomoč najnujnejša in — danes že mogoča.

Grof Barbo uvažuje sicer finančijelni efekt — pa je vendar za predlog referenta. Češ: mi nimamo pokritja za 216.000 kron, pa ga tudi nimamo za 95.000 kron! Torej je že skoraj vse eno.

(Ta grofova modrost je klasična. Njemu je vse eno, da mu manjka 216.000 kron ali 95.000 K), da mu jih le manjka! Krave v Št. Rupertu bi se smejale, če bi jim kdo kaj takega pravil; Barbo pa je in ostane —

privilegiran grof v srečni posesti oslovsko kožel)

Poslanec Jaklič prosi naj se za to glasuje, kar je danes edino izvedljivo, da bodo tisti kaj dobili, ki so najbolj potrebni: oženjeni učitelji. Povdarja, da kot učitelj bi rad glasoval za predlog referenta. Toda kot zastopnik ljudstva ne more glasovati zanj, ker je neizvedljiv, ko ni pokritja.

Dr. Ferjančič vzdržuje svoj predlog in se izreče zoper zvišanje stanarine ljubljanskih učiteljev, ki jo je predlagal Hribar.

Na to se glasuje.

Za predlog referenta dr. Ferjančiča je pet glasov, ravno toliko proti. Predsednik grof Barbo odloči s svojim glasom za Ferjančičev predlog, ki je torej sprejet.

Katol. narodni poslanci zapuste dvorano — cela zadeva je po trmoglavosti liberalcev in Nemcev pokopana. Kajti katol. narodni poslanci ne bodo nikdar dopustili, da bi prišlo v zbornici do sklepanja o odsekovem poročilu, ker bi ta sklep imel za neizogibno posledico povišanje deželnih doklad.

Kat. narodni poslanci pa so dolžni svojim kmetiškim volilcem, za vsako ceno zaprečiti povišanje deželnih doklad.

Tako je liberalna trma kriva, da oženjeni učitelji ne dobe draginjske doklade. Naj se zahvalijo pri liberalnih in nemčurskih članih finančnega odseka!

Stališče Nemcev v tem vprašanju je zanimivo.

Zdi se, da so glasovali z liberalci samo iz taktičnih ozirov.

1. So vedeli, da s svojim glasovanjem zaprečijo vsako regulacijo;

2. upajo, s svojim glasovanjem napraviti zdražbo med obema slovenskima strankama, ki je zanje med in

3. ostanejo na ta način „lepi“ napram učitelstvu, ne da bi kaj „koštolol“!

Ali so morebiti tudi liberalci iz podobnih vzrokov tako samoglavo postopali?

Zašli so vsekako v zagate, ker so učitelstvu obljubovali nemogoče stvari. Sedaj ne morejo ven. Drže se krčevito svojega predloga, da si ohranijo ugled pri svojih političnih agitatorjih in nimajo poguma postaviti se na stališče realne možnosti.

Katoliško narodna stranka zavzemala je od svega početka jedino pravo in solidno stališče: Pomagati v kolikor je mogoče brez obremenitve davkoplačevalcev. Ona ni nikdar obljubovala nemogočih stvari, zato je imela preste roke. Ona ni imela postranskih političnih namenov — zato je ostala na solidnih tleh realnega položaja.

Žalibog je njeno akcijo prekrizala nemčursko-liberalna večina. Naj torej le ta nosi odgovornost!

Penzijsko zavarovanje zasebnih uslužbencev.

Kakor se uradno poroča, se 28. t. m. snide zopet državni zbor. Med stvarmi, ki se bodo obravnavale v poslanski zbornici, je poleg volivne reforme in tezačevnih izjav vlade, največ zanimanja za razpravo od soc. polit. odseka v seji dne 4. m. m. sprejetega zakonskega načrta o obveznem penzijskem zavarovanju zasebnih uslužbencev. Zakon, o katerem smo na kratko že poročali, in ki bo, ako ne bodo pretresli parlamenta nenadni, posebno hudi politični viharji, brez dvoma dobil v zbornici potrebno večino, ta zakon je tak, da bo v stanu socialno življenje več stotisoč zasebnih uslužbencev popolnoma izpremeniti; in posebnost z veseljem moramo pozdraviti de-stvo, da je ravno Avstrija ona država, ki je prva med vsemi državami začela delati na takem važnem in dalekosežnem delu.

Po zakonu bi dobivali zasebni uslužbenci penzije za slučaj prezgodnje invaliditete in za starost, ravno tako bi bilo preskrbljeno za pokojnino vdovam in za vzgojnino otrokom, dokler bi ne bili polnoletni; bili bi torej deloma zasebni uradniki enaki državnim z ozirom na gospodarski položaj. Ta zakon se sme smatrati, ako stopi v veljavo, za zasebne uradnike, od katerih ogromna večina mora ostati kot taki celo življenje, kot največja dobrota, ki jim jo sploh more dati država.

Sameobsebi je umevno, da bi v obliki plačevanja premij zavarovalnicam nastale, ko se uvede ta zakon gotove dolžnosti za uslužbence in njihove delodajalce, toda te

materijalne žrtve popolnoma odtehtajo koristi, ki bi nastale za oba dela. Na eni strani zagotovljen gospodarski položaj, ki ga pridobi uslužbenec s tem zakonom za se in za svojo družino, na drugi strani pa natančnejše izvrševanje dolžnosti in iz tega sledeča večja udanost do delodajalca, ki mu odslej ne bo treba skrbeti za zagiranje prihodnjosti svojega uslužbenca, to vse so koristi, ki zakon napravljajo za oba dela všečen in dobrodošel. Ni pa pri tem pozabiti okolnosti, da bo ta zakon mnoge trgovske nastavitvece odvrnil pred prezgodnjim etabliranjem, vsled česar se bode izboljšalo trgovstvo splošno in komercijalen položaj sploh.

Vočigled vsem tem okolščinam je upati, da se bodo sprijaznili s to socialno reformo, ki je bila sklenjena na tako merodajnem mestu, tudi dosedanja nasprotniki zakona, ko so vendar v tretjem od soc. političnega odseka sprejetem zakonskem načrtu dobili na stroške uslužbencev veliko koncesij, ki bodo za slednje težka žrtev, in izostala bodo — kakor izvemmo od raznih strani — že začeta zopetna nasprotna akcija zastopstev in organizacij delodajalcev.

Nedostatki pri zakonu, kakor premalenkosten državni prispevek, se bodo dali v najkrajšem času odstraniti, kakor je tudi svoje dni zakonu o bolniškem zavarovanju sledila kmalu novela, ki je na podlagi pri nas veljavnega načela ločenega zavarovanja v vseh delih storila zakon kot popolnoma dobro izpeljiv in vsprejemljiv za vse udeležence. Sicer pa se zakon tudi v marsičem izpremeni lahko še med razpravo v poslanski zbornici, vsled česar je zelo priporočati, da bi se udeleženci delodajalci in delojemalci temeljito poučili o njem, da svoje morebitne tozadevne želje odločilnih faktorjem naznanijo, oziroma, da se o zakonu, ko enkrat stopi v veljavo saj nekoliko poučeni.

Zanimanje, ki ga goje že več kot 10 let privatni uslužbenci drugih avstrijskih kronovin napram vprašanju o penzijskem zavarovanju, naj bi tudi zasebne uslužbenice naše ožje domovine spodbudilo, da dohite zamujeno in se v zadnji uri seznanijo s to velevažno njih v veliki meri se tikajočo socialno reformo in da izrazijo svoje želje, t. j., da uveljavljenja tega zakona ni mogoče več odlašati in da naj vsi poslanci brez razlike strank, katerim je blaginja zasebnih uslužbencev pri srcu, vsi kot en mož glasujejo za sprejem tega zakona. Sk.

Nemiri in upori v Rusiji.

Varšava.

Generalni gubernator je prepovedal podrobno prodajo poljskih dnevnikov. Včeraj so pričeli baje delati v vseh varšavskih tovarnah

Za jude

nameravajo posredovati razne velevalisti. Angleška, italijanska in vlada severnoameriških Zedinjenih držav so naročile svojim poslanikom in konzulom, naj natančno poizvedo, kako so preganjali jude v Rusiji.

Moskva.

Moskovski delavci niso voljni, da bi stavkali za Poljake.

V Kišenevem

prične delavci splošno stavko v ponedeljek.

Kavkaz.

Malone vsak dan prihaja čez armensko mejo več tisoč prebelečenih turških vojakov na Kavkaz. Oboroženi so dobro in hočejo izkoristiti sedanje anarhistične razmere na Kavkazu zato, da pridobe staroturška mesta za Turčijo. General Malama je šel z vojaštvom nad Georgijce, ki so proglasili sveto vojsko proti Rusiji. General je odvedel več georgijskih plemičev in duhovnikov. Nalog ima, da se na mirni način pogaja z revolucionarnimi gorskimi vstaši

Uporni duh v armadi in mornarici.

Vojaki so priredili v Moskvi in Baku shode, na katerih so odobrili resolucije za splošno stavko.

Gardni mornarji in sedma mornariška ekipaža je sklenila, da se pridruži delavcem. Med moštvom črnomerskega brodovja (25.000 mož) je tako razširjen uporni duh, da je prosil poveljnik 3000 mož, ki naj ojačijo sevastopoljsko posadko. Moštvo črnomerskega brodovja grozi s splošno vstajo.

Za kmete.

Predvčerajšnjim se je vršil v Carskem selu pod carjevim predstvom shod, na katerem so se razgovarjali o kmečkem vprašanju. — Izdan je carjev ukaz, ki zniža na polovico ceno za nakup zemljišč od 14. januarja 1906. nadalje in popolnoma odpravi plačilo od 14. januarja l. 1907. nadalje. Carjev ukaz ni zadosten, da bi omejil agrarno gibanje.

Dalje v I. prilogi.

„Triumvirat“.

„Temps“ poroča, da namerava car poveriti vlado triumviratu obstoječim iz velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, grofa Ignatijeva in generala Trepova.

Rusko Poljsko.

Včeraj so otvorili varšavski bankirji zopet banke, delavci so pričeli zopet delati. Tudi železnice vozijo. Tudi v Nemčiji je zopet tvorjen železniški promet.

Resnost položaja.

Ruska vlada je preklicala ukaz, da se povrne mandžurska armada v Rusijo. Vlada namreč ne zaupa armadi.

Angleško peterburško poslanstvo je storilo vse, da zapuste angleški podaniki Rusijo in jim naznanilo, da kder ostane v Rusiji, mora to storiti na lastno nevarnost. Če smatra angleško poslanstvo položaj za tako kritičen, se morajo pripravljati na Ruskem resne stvari.

Ameriška križarica „Minneapolis“ dobi v Cherbourg ukaz, da mora odpluti v Baltičsko morje, kjer naj bo pripravljena na povelje ameriškega poslanstva v Peterburgu za sprejem ameriških državljanih. V Peterburgu pričakuje, da se dvigne ljudstvo. Vse ceste so polne vojaških patrulj in močne vojaške čete so zasedle pred mestja. Vrše se demonstracije. Policija je zaprla mnogo oseb. Zasledili so zaroto na carja in več članov carjeve rodbine. V zaroto zapletenih je tudi več častnikov.

Izpremema koledarja v Rusiji.

„Noveje Vremja“ javlja, da v Rusiji resno delajo na to, da se uvede gregorijanski koledar, po katerem računajo vse države v Evropi. Novi koledar stopi baje v veljavo že s 1. marcem bodočega leta.

Witte o položaju.

Dopisniku „Dail Maila“ je rekel Witte o položaju: Zanesite se moremo zdaj edino le na božjo pravico in pa na bajonete. Polki, ki so bili poslani v Kronstadt, so pozvani nazaj v Peterburg. List pripomni: Vojaštvo so pozvali nazaj v Peterburg, ker hoče bojevati vlada zadnji boj v Peterburgu in ker so v Peterburgu nešteti milijoni. Lastni na raznih bank, uprave in carja. To premoženje brani le še armada pred komuno, a celo armada ni več zanesljiva. Car je popolnoma petrt.

Peterburg.

V Peterburgu izhaja en sam list, ki priobčuje naročila odbora za stavkajoče. Poročila ne predlagajo cenzuri. Mesto je splošno mirno. Včeraj popoldne je prenehal delovati telefon. Odbor stavkajočih delavcev je sklenil, da vztraja toliko časa v stavki, dokler ne prevzame vlade demokratična po načelih splošne enake in direktne volivne pravice izvoljena vlada. „Hamburg. Nachr.“ poročajo, da vodijo sedanje gibanje v Peterburgu uradniki, ki so svoj čas služili pod Plevejem, a so se pozneje pridružili socializmu. Stavka v Peterburgu ni splošna, ker vozi polovica tramvaja in delajo tudi delavci v več tovarnah. Le stavka železničarjev je popolna. Tovarnarji so izjavili, da zapro tovarne, ako ne prično delavci v gotovem roku zopet z delom.

Odesa.

Casnikarji so imeli shod, na katerem so zahtevali, naj odpravi Witte cenzuro. Odeški pravoslavni nadškof, mestni glavar, rektor in druge oblasti so izdelale oklic na prebivalstvo, v katerem pozivljajo prebivalstvo, naj se pomiri in prične zopet z delom. Novi mestni glavar je rekel pri sprejemu višjega rabinca, da ne pozna narodnega razločka. Odeški cenzor je prosil brzojavno ministra za notranje stvari, da naj oprostijo časopisje od cenzure. Odeška duma je brzojavila Witteju, naj prosi carja, naj pomilosti kronštadske upornike in odpravi smrtno kazen.

Zasedanje deželni zborov.

V koroškem dežel. zboru so včeraj naročili dež. odbor, da izdela v sporazumu z dež. šol. svetom nova določila predpisov za učitelje. Nadalje so sklenili, da imajo učitelji od 1. jan 1907 nadalje sledeče plače: ljudsko šolski učitelji 1200, 1400, 1600, 1800 in 2000 K; ljudsko šolske učiteljice pa 1000, 1150, 1300, 1450 in 1600 K; pomožni učitelji in učiteljice pa 800 K; za učitelje na meščanskih šolah 2000 in 2200, za učiteljice pa 1600 in 1800 kron. V prvi in drugi plač. razred uvrste 25%, v tretji 20 in v četrti in peti pa 15% učiteljskega osebja; dve tretjini učitelstva na meščanskih šolah uvrste v prvi in eno tretjino v drugi plačilni razred. Od 1. jan. 1907 imajo učitelji in učiteljice tudi pravice do starostne petletne doklade in sicer ljudsko šolsko učiteljstvo po 200 K, učiteljstvo meščanskih šol pa po tri starostne doklade po 200 K, ostalo pa po 300 K. Šolske občine imajo dolžnost skrbeti za dostojna sta-

novanja. Krajevne doklade odpravijo; zvišajo se pa letne podpore učiteljstvu od 9 na 20 tisoč kron. Izpomeni se tudi disciplinarni red. Glasovanja se ni udeležil posl. Grafenauer, ker ni pokritja za večji izdatek.

Češki deželni zbor je sklenil, da se oprostijo deželnih okrajnih in občinskih doklad zdrava in cenena delavska stanovanja. Pozvali so tudi vlado, da uredi davke na poslopu.

Gališki deželni zbor je določil letnih 100.000 K za izpremembo Vavolevega gradu v Krakovu v cesarjevo rezidenco in v narodni muzej.

Volivna preosnova.

V praški trgovski zbornici je vložil včeraj Bondy nujni predlog, v katerem zahteva, naj se posvetuje zbornica, če bo mogoče varovati koristi trgovine, ne da bi pri tem trpela načela splošne volivne pravice. „Dziennik polski“ poroča, da dobi Galicija 90 do 95 poslancev, če se uvede splošna volivna pravica.

Kriza na Ogrskem.

Danes se združijo stari in novi disidenti. Nova stranka ima 50 poslancev. Imenovala se bo ustavoverna stranka. Včeraj je sklepalo več višjih uradnikov iz 35 stolic o upravnih stviki, ker je bil suspendiran notar peštanske stolice Fazekas. Danes objavi ogrski uradni list cesarjev ukaz, po katerem morajo vstopiti v armado nadomestni rezervniki iz l. 1903 in 1904. V armadi morajo ostati tudi oni vojaki, ki bi bili prestavljeni 31. decembra t. l. v rezervno, a le v tolikem številu, da bo število moštva polno. Nadomestni rezervisti se morajo zgledati 27. decembra pri najbližjem vojaškem poveljništvu. Upornim stolicam nameravajo odtegniti državne podpore. Kristoffy je izdal odlok, da naj imenujejo stolice one uradnike, ki morajo ostati v službi mobilizacije na vsak način v službi.

Zarotniško vprašanje v Srbiji.

Naš dopisnik nam poroča iz Beograda: V nedeljo 12. t. m. je imelo nekoliko znanih nezadovoljnih v sedanjem stanju v Srbiji shod, na katerem so sklenili ustanoviti društvo, ki mu bo dolžnost delati na to, da se vprašanje o zarotnikih reši zakonskim putem, t. j. da se zarotniki postavijo pred sodišče. Na tem shodu je bil takoj izvoljen tudi odbor tega društva. Predsednik je vpokojeni sedni polkovnik Gača Popović, a podpredsednik Luka Lazarević, minister v penziji. Popović je v globoki starosti, a pri tem duševno nezmožen ter je njegova izvolitev na čelu tega pokreta sprejeta z nezadovoljnostjo pri vseh onih, ki bi morda prišli v to društvo. Lazarević je od navadnega gimnazijskega profesorja v zadnjem kabinetu Aleksandrovem postal minister prosvete. Pa tudi ostali so stopili v društvo le, ker so ali z umorom kralja Aleksandra izgubili službo ali pa ker so izgubili službo pred umorom, a po umoru niso bili reaktivirani. Posebej vam o tej stvari še pišem, da danes zadostuj le, da imenovano „društvo“ nima nobenega namena delovati proti zarotnikom, ker ni zmožno. Edini cilj mu je, da paradira pred zunanjim svetom. Osnovanje tega društva so zarotniki namestu s strahom sprejeli — s smehom.

Nemški listi pa poročajo o zarotniškem vprašanju: Zarotniško vprašanje bo v kratkem rešeno, ker nasprotuje rešitvi edino le še polkovnik Popović. Casnikarji, ki so se udeležili kraljevega umora 11. junija, stopijo v pokoj in dobe dobre civilne službe. General Atanacković odstopi od urada za reče. Neki upokojeni polkovnik zarotnik postane ravnatelj srbske uprave za monopol, najbrže bo za to mesto imenovan polkovnik Popović. Ko izstopijo iz armade častniki zarotniki, imenuje vlada srbske vojaške atašeje za Avstro Ogrsko, Rusijo in Nemčijo. Izmed 48 častnikov zarotnikov le trije še niso zadovoljni z izstopom iz armade.

Pomnožitev nemške mornarice.

Nemški zvezni svet je odobril mornariško predlogo. Brodovje se pomnoži pri ladjah namenjenih za inozemstvo za pet križaric, pri rezervi pa za eno križarico. Iz spomenice, ki utemeljuje predlogo, naglašamo, da se pomnože dosedanjih 16 torpednih divizij na 24, za preizkušnje podmorskih čolnov pa 5 milijonov na leto, voznja se mora zvišati po izkušnjah rusko-japonske vojske, vsled česar se zvišajo jako zdatno stroški za ladje.

Ubita socialistinja.

Varšava, 17. novembra. Socialistinja dr. Ester Golde je ubita od strela iz puške.

„Straža“ na Dunaju.

Zadnjo nedeljo, 12. novembra, zbralo se je nad 300 dunajskih Slovencev in Slovenk h koncertu, ki ga je priredila „Straža“. V pozdravnem govoru je povdarjal gospod

phil. Božič med drugim zlasti vzgojevalni moment lepega petja. „Izobraževalno društvo“ bo vspevalo le, ako se bo gojilo poleg druge izobrazbe tudi lepo, domače petje! In res, reči moramo, da so pri koncertu največjo pozornost vzbujali krasni moški in ljubki mešani zbori. Navzoče občinstvo je gromovito odobravalo zlasti mešane zbere, da sta se „Lunica“ in „Slavček“ morala ponavljati!

Pohvalno moramo omenjati društvenega tamburaškega zbora, ki nam je podal toliko prijetnega vžitka. Posebno je ugajala zbirka slovanskih pesmi! Za bolj izobražene udeležence je bilo poskrbljeno z umetniško dovršenim sviranjem na klavirju in violini. Po koncertu je bil naznanjen Martinov večer, ki ga je otvoril s finim humorjem „Za vber France“, ki je vzbudil mnogo smeha in zanimanja. Potem je prišla na dražbo „Martinova goska“, kar je povzročilo novo veselje in zabavo. Z raznimi šaljivimi nastopi se je zaključil „Martinov večer“, ki ostane vsem udeležencem v prijetnem spominu. Na svidenje na „Miklavževem večeru“ 10. decembra!

Slovinci pri bratih Čehih.

Katoliška-politiška Jednota za Čeha na Dunaju in Dol. Avstrijskem je priredila na praznik sv. Leopolda — 15. novembra — slavnostno akademijo v proslavo sedemletnega obstoja „Jednote“. Pri akademiji je sodeloval tudi tamburaški zbor „Straže“, ki so ga naši bratje burno pozdravljali. Navzoče zastopnike „Straže“ je pozdravil predsednik „Jednote“ v najprijaznejših besedah in zaklical: „Živela slovensko-češka vzajemnost!“ Slavnostni govor je govoril gospod Václav Myslivec, urednik iz Prage, o predmetu: „Težnje in nameni krščanske politike“. Krasni govor je trajal nad eno uro. Dal Bog, da bi tudi dunajskim Čehom zasijala kmalu nova zarja, ki je napoveduje nova doba!

Tamburaši „Straže“ so nastopili v nedeljo pri koncertu prvič s slovenskimi dečicami, ki jih je pod posebno ugodnimi pogoji oskrbela vsega priporočila vredna trdka T. Koženy na Dunaju, VI, Stumpergasse 26, II, 17. Predsednik „Straže“ je izrekel na koncertnem večeru navzeči cenjeni rodbini Koženy v imenu društva srčno zahvalo. Bodi nam dovoljeno, da izrekamo tudi tem potom javno našo najsrčnejšo zahvalo!

Jeseniške novice.

Umrl je 13. t. mes. Dragotin Martinko, 22letni zavičaj na Hrušici, ki se je bil ponesrečil pred štirimi meseci in si zlomil hrbtenico. Doma je bil iz hrvaškega Zagorja; bil je blag in tih mladenič.

Za 4 milijone novih akcij bo pomnožiti „Kranjska industrijska družba“ svoje premoženje. Akcije so po 1000 kron. Za vsakih deset akcij dobi se pravica glasovanja in sklepanja glede gospodarstva s premoženjem. Dosedaj je znašala 10 milijonov, odslej pa bo 14 milijonov. Sam berlinski kapitalist Born ima 230 glasov ali za 2.300.000 K akcij.

Velik škandal je prišel na dan. Vse govori samo o tem. Lansko leto ob štrajku se je že očitalo, kaj se vse godi v tovarni, namigavalo se je in tudi naravnost govorilo o delikatnostih, ki pa niso za javnost. Sedaj je prišel konkreten slučaj take delikatnosti na dan. Ker je pri njem prizadet nek višji predstojnik, mora tovarniško vodstvo stvar toliko bolj strogo preiskati, in če se je tisto res v tovarni zgodilo, pomiriti javnost in garantirati, da se kaj takega ne bo moglo zgoditi.

Hijene. Človeku se gabi, ko sliši, kako se gotovi ljudje z največjo slastjo nasitujejo — z mrhovino in jo ponujajo tudi drugim, češ, da je ni boljše in tečnejše hrane na svetu. Trgovca Zoreta, ki je napravil konkurz, so naredili v „Slov. Narodu“ za največjo mrhovino in sedaj ga glojeje in so ga obglodali že do kosti. Da bi se vsem bratcem farježrcem bolj slane cedile, pravijo, da ta mrhovina je bil največji škofov prijatelj in ponos klerikalstva. No, ko bi bili ponos klerikalstva močje, ki v cerkev ne hidi, bili bi tak ponos tudi Malovrh in vsi pristni liberalci. Sicer pa: Dobro te k!

Pod mizo zlezal je iz samega strahu, da bi ga ne izpoznal policaj, nekdo, ki sicer po koncih hodi in je ponosen na svoj „nevpogljiv“ tilnik. Pridržil se mu je pod mizo „brat“, ki ga je „Jeseniška straža“ razglasila za najelegantnejšega telovadca. Policijska ura je bila že minila.

Lepo gospodarstvo. V računu jeseniške pedebčine za leto 1904. najdemo med stroški za razširjenje klavnice 2700 K 79 h, med dohodki pa zastonj iščemo, koliko so mesarji plačali od ubite živine. Taksa je za vsako goved 2 kroni, na mesec se jih

ubije povprečno 160, torej dohodka od klavnice mesečno 320 K, celo leto 3840 K. V računu ne najdemo vpisanega niti vinarja.

Gospodarski odsek, kje so računi? Koliko lesa se je že spravilo z Mirce, upravičenci do skupnega sveta pa nič ne vedo, kam je prišel denar, ki se je skupil za to. Res se je nekaj tisočakov razdelilo med upravičence, a račun se ni podal noben. Čuje se, da se je veliko denarja, do katerega imajo pravico le stari posestniki upravičenci z Jesenic in Save, porabilo za skupno občino.

Kdo bo plačal hlev v Planini? Nad polovico upravičencev se je podpisalo zoper to, da bi se hlev postavil na njih stroške. Postavil se je; na čegav račun? Račune vun!

Treba bo novih mož v odboru, da enkrat natančno pregledajo, kako se je gospodarilo v občini.

Pozor! V ponedeljek, 20. t. mes., mora biti volivni imenik za občinske volitve postavljen že na ogled. Volivci, pojdite gledat, ali je!

G. Zabret je premeščen za kaplana v Št. Vid nad Ljubljano, na njegovo mesto na Jesenice pride g. Karol Čuk, dosedaj kaplan v Smledniku.

Koncert katol. delavskega društva bo pri „Jelenu“ na Savi, v nedeljo 19. t. m. ob pol 8. zvečer. Vstopnina: I vrste sedež 1.20 K, II vrste 80 v, stojišča 40 v. G. Zabret bo zadnji nastopil kot dirigent koncerta na Jesenicah.

Strokovno delavsko društvo na Savi je podarilo za pogorelce v Ratečah 20 K.

Občinska seja bo v nedeljo 19. t. m. ob 9. popoldne. Dnevni red zanimiv. Vstop na galerijo prost.

Jeseniška Straža“ bo končala v enem tednu prvi letnik. Obeta, da bo shajala tudi znanprej. Pravi, da je potrebna in da bo povedala, kaj je dosegla prvo leto. Kratko ji mi povemo, da je veliko dosegla. Dosegla je da je krščansko ljudstvo spoznalo, kaj počenja liberalizem, in da se z gnušom obrača od „Jeseniške Straže“. Nič ne bo pomagalo „Jes. Straži“, da v zadnjih številkah ni nič napadala duhovščine, saj pozna tiste, ki pišejo vanjo in ve, da so ostali, kakor so bili, — liberalci z dušo in telesom. Ni tako neumno, da bi se dale vjeti od lepih besed, dobre ve, da „Straža“ sedaj bolj mirno piše samo zato, da bi vjela več naročnikov, potem bo pa začela zopet svojo gonjo proti duhovščini delala za „luč“ brez Boga in hujškala zoper katoliško cerkev, češ, da je t e m a. Sicer pa bomo še govorili o „Straži“.

Novomeške novice.

Davica (diphtheritis) v Kandiji se je pojavila že v nekaterih slučajih. V obrambo razširjenja se je vse potrebno takoj ukrenilo.

Brata Martina“ igrali bodo v novomeški „Citralnici“ dne 2. decembra.

Snežen vihar razsajal je včeraj zjutraj, čež dan je padal sneg, tako da je Dolenjska zopet — bela.

Lončeno peč za 2 vinarja je kupil neki navihaneec zadnji sejem od znane „Ribničana“ lončarja v Novem mestu. Dal mu je za peč „nov cekin“ za 10 kron, kakor je navihaneček zatrjeval in kakor je bistri „Ribničan“ tudi verjel, peč naložil in adija Matija. „Ribničan“ je začel ta „novi cekin“ le vendar natančneje gledati, ali čim bolj ga je gledal, tem bolj je videl, da ima le nov 2vinarski denar v roki. Mož je tarnal, a ne pomaga nič, navihaneec pa ima le lončeno peč za 1 krajcar.

Zanimiva kazenska obravnava, ki bo poučna za učitelje in starše, vršila se je dne 16. t. m. pri c. kr. okr. sodnijsi v Novem mestu. Dne 15. oktobra obdržala je gospodična Ana Habicht deklico Marijo Možina. To pa je nasproti stanujočo Marijo Možina st. tako razjezilo, da je letela v šolsko izbo, poklicala deklico, jo prišla za roko in odpeljala domov. Drugi šolski dan pa jo je učiteljica zopet pridržala; a zopet je prihrumela nesrečna ženska v šolo. Iztrgala je gđ. učiteljici otroka iz rok, sunila jo v prsa in šla z otrokom domov. Obtoženka se izgovarja, da so v prejšnjih letih starši otroke smeli jemati iz šole. Ana Habicht, učiteljica, pripoveduje, da je deklico zato pridržala v šoli, ker je prišla prepozno, dasi je samo 20 korakov oddaljena od šole. Deklico je učiteljica drugi dan zopet obdržala v šoli, jo posvarila in ji dala dela. Deklica je bila mirna. Toda naenkrat se vrata odpro in teta priupije v sobo: „Micička, ti greš z menoj!“ ter začne vleči deklico domov. Gospodična jo je držala za eno roko, za drugo pa teta njena. Močnejša je bila zadnja. Šolsko vodstvo je napravilo zaradi tega evadbo. Sodni dvor je obsodil Marijo Možina st. zaradi hudodelstva javne nasilnosti na 1 mesec ječe.

Deželni zbor kranjski.

(Seja dne 18. novembra.)

Zopet prav zanimiva seja! **Katoliško narodni poslanci so danes zadevo z nemškimi zapisniki korenito uredili.** Videlo se je jasno, da ako bi njih ne bilo, bi narodno-napredna stranka kar mirno prepuščala, da bi se nemški veleposestniki z nemškimi zapisniki še dalje norčevali iz slovenske potrpežljivosti.

Včeraj smo videli žalostno sliko: ono krilo narodno-napredne stranke, ki je še za nadaljno zvezo z Nemci, je hotelo pomagati spraviti v veljavo nemški zapisnik, dočim je ono krilo, ki je proti zvezi z Nemci ostalo s katol. narodnimi poslanci. Danes so katoliško-narodni poslanci uklonili pod svojo moč in pod moč slovenske javnosti obe krili narodno-napredne stranke in glasovali se tudi nemško-slovenski zvezi naklonjeni slovenski napredni poslanci s katol. narodno stranko, ko se iz večerajšnjega in prvega današnjega glasovanja videli, da tudi kako njihovo izdajstvo Nemcem več ne pomaga. Tako so se slovenski poslanci zopet našli na skupnih slovenskih tleh. **Danes je bil zopet en zob odlomljen Tavčar-Sveg-ljevim grabljem!**

Seja se je razvila tako le:

Zopet boj za zapisnik.

Deželni glavar otvori sejo ob pol 11. uri dopoldne. Zapisnikar čita zapisnik najprej slovenski, potem nemški.

Poslanec Pogačnik stavi predlog, da se nemški zapisnik ne odobri.

Poslanec Barbo protestira proti temu, da bi se ta predlog dal na glasovanje.

Razven Grassellija vstanejo za Pogačnikov predlog vsi navzeči slovenski poslanci, to pot tudi Ciril Pirc in postojniški Arko. V dvorani ni Ferjančiča, Tavčarja in Supančiča.

Dr. Susteršič proti nemškemu zapisniku.

Dr. Susteršič in tovariši nujno predlagajo:

Deželni zbor skleni:

1. Zapisnik zborničnih sej v zmislu § 12. opravilnega reda se ima zapisavati in čitati izključno v slovenskem jeziku.

2. Upravnemu odseku se naroča, da o tem predlogu poroča v treh dneh.

3. Razdelitev odsekovega poročila o tem predlogu je opustiti.

Dr. Susteršič utemeljuje nujnost, ker treba je, da nemški zapisnik dež. zbora skoro popolnoma iz slovenske dežele izginje. Ta predlog ni naperjen proti narodnemu miru. Kadar se gre za nemške šege nemških Kočvarjev, se ne bomo nikdar dotaknili opravičenega posestnega stanja. Tu je pa nekaj vse drugega. Nemški Kočvarji imajo samo enega poslanca, vsi ostali nemški poslanci so pa zastopniki samo 50 volivcev. Naš predlog ima ost samo proti neopravičenemu veleposestvu. Oko za oko, zob za zob — kako postopajo Nemci v drugih kronovinah, kjer žive naši slovenski bratje. Edino v kranjskem dež. zboru imamo priliko odgovorjati na klofute, ki jih dele Nemci v štajerskem in koroškem deželnem zboru Slovincem. Pri nas je 95% Slovinci, 5% Nemci, na Štajerskem 400.000 Slovinci, na 800.000 Nemci in tam se niti slovenski govorni stenografira, slovenski poslanci niti nesmejo slovenski govoriti, ker v takem slučaju nemški poslanci zapuste zbornico. Čita zapisnik iz seje štajerskega dež. zbora, kjer se je proti slovenski interpelaciji dr. Rozine nastopilo od nemške strani tako, da so nemški poslanci zapustili zbornico, prvi so leteli ven poslanci nemškega ustavovernega veleposestva in ekselencia Stürgh je tako letel, da bi kmalu dva mala nemška nacionalca podrl. Nemci so silovito upili „Oho“, interpelacija je pa prišla v zapisnik le v nemški prestavi. Tudi uradni zapisnik je v štajerskem deželnem zboru samo nemški. Pri mojem predlogu se gre, da stvar enkrat za vselej uredimo. V tistem hipu, ko bodo Nemci v štajerskem in koroškem dež. zboru drugače postopali, bom jaz prvi, ki bom glasoval za preureditev sklepa.

Slab zagovornik kranjskega nemštva.

Grof Barbo pravi, da on za svojo osebo ni bil nikdar za to, da se na minoritete pritiska. Razmere na Štajerskem so pa drugačne razmere. Vedno je bila v štajerskem dež. zboru navada nemški razpravni jezik, pri nas se pa hoče v deželnem zboru izprememba. Vi hočete izpremembo tu, vaši slovenski poslanci hočejo izpremembo tam. To se ne sme zamenjati. (Klici: Logika!) Grof pravi, da je vse

eno koliko ima kdo volivcev. „ogromna večina ljudstva“ so fraze, ker se volitve fabricirajo. Vi hočete liberalne Slovence le spraviti v zadrego. Ker drugega ne morete stortiti v narodno-kulturnem oziru pridete s takim „läppisch“ predlogom. (Dr. Susteršič: Pokliče naj se ga k redu.)

Barbo nasedel „Narodovi“ laži.

Barbo pravi da nekateri hočejo časih biti belo-rumeni, časih rumeno-črni, časih belo-modro-rudeči, trdi se pa, da je nekdo bil časih celo že črno-rudeče-zlat.

(Dr. Susteršič: „Kdo je ta?“ Barbo: „To bodete Vi najboljše vedeli.“ Dr. Susteršič: „Ime! Ime!“ Barbo stoji bled in nemore naprej. Klici na galeriji: „Korajže nima!“, „Tak grof!“ Barbo končno s težavo sopihajoč nadaljuje: Na Dunaju ste konservativni, tu ste demokratični.

Slovenski liberalci so vam že opetovano nasedli, morda vam tudi sedaj nasedejo.

Razburjeni in blamirani grof.

Dež. glavar da grofu Barbotu ukor zaradi besede „läppisch“.

Barbo upije, da zadnjič dež. glavar ni slišal besede „Ärter Jakobiner!“ Protestira!

Dež. glavar pravi, da ni slišal.

Barbo: Mi hočemo objektivno postopanje! Apeliram na zbornico radi grajalnega klica

Dež. glavar da na glasovanje in pravi, naj tisti ki se z njim strinjajo obsede, ostali ki se strinjajo z Barbotom naj vstanejo. Stoji samo grof Barbo. Grozen smeh.

Hribarjeva izjava.

Posl. Hribar protestira proti izjavi grofa Barbota, da bi katerikoli kat. narodna stranka kaj spravila v zadrego narodno napredno stranko. Tudi nismo nikdar nasedli, ker vedno branimo pravice slov. naroda. Vsi mi bomo glasovali za nujnost in sem bil jaz že zadnjič za tak nujen predlog.

Dr. Susteršič Barbotu.

Dr. Susteršič protestira proti nekaki insinuaciji grofa Barbota, da bi naše narodno prepričanje bilo v nasprotju z našim patrijotizmom. Na Dunaju smo mi ravno taki demokrati kot tu. Tudi na Dunaju smo vložili predlog za splošno in enako volilno pravico. Barbo je trdil, da je nekdo v naši kat. nar. stanki, ki je bil časih črno rdeče zlat. Sumniči je tudi mene. Vse to je navadna laž. (Jaki klici: Grofvska laž!) Dr. Susteršič: Trdilo se je čisto, da sem bil jaz časih nemški burš! To je laž. Kličem za priče dr. Tekavčiča, dr. Majorana, dr. Marolta, sklicujem se na zapisnike akad. društva „Slovenija“ in videlo se bo, da sem bil takrat ne nemški burš, ampak član radikalnega krila „Slovenije“. Veseli me, da bodo tudi poslanci naprednega kluba glasovali za naš predlog.

Zopet blamirani Barbo.

Barbo pravi, da je dr. Susteršič rabil besedo infam. Dr. Susteršič: „Jaz nisem rabil te besede.“ Dež. glavar na podlagi stenografskega zapisnika konstatira, da je rabil dr. Susteršič le besedo: „insinuacije“, če bi rabil kak neparlamentarni izraz, bi ravno tako ga ukoril kakor je Barbot.

Klici na galeriji: Ta grof pa res samo blamira veleposestnike! Naj nastavijo za svojega voditelja raje kakega slovenskega kravarja, bo bolj pameten nego on!

Barbo se izgovarja na akustiko in da ni mislil reči, da on trdi, da je kdo med kat. nar. poslanci, ki je bil črno rdeče zlat, ampak da se le tako trdi.

Priglasovanju je bil nujnost sprejeta z glasovi vseh slovenskih poslancev.

Predlog je bil izročen ustavnemu odseku, ki mora tekom 48 ur poročati o njem. Tako je nemški zapisnik po izidu današnjega glasovanja takorekoč že pokopan.

Deželne naklade.

Poslanec Hribar nato utemeljuje naslednji predlog:

„Deželnih naklad se oprosti vsa ona poslopja in na isto dobo, katera in kakor so oproščena v smislu zakonov z dne 23. junija 1895 (vsled potresa), z dne 24. junija 1900 in z dne 23. maja 1905 od hišnonajemninskega in hišnorazrednega davka.“

Govornik navaja, da v Ljubljani znašajo dotične deželne naklade 47.940 kron. V poštev pridejo poleg ljubljanskih hišnih posestnikov pa tudi posestniki v ljubljanski okolici in drugod. Predlog je bil izročen finančnemu odseku v poročanje.

Vodovodi.

Grof Margheri nato v imenu fin. odseka poroča o nujnem predlogu dr. Susteršiča. Povšeta in tovarišev glede vodovodov in uravnave rek. Sklep fin. odseka se glasi:

„Deželni odbor se pooblašča, da sme za vodovode, za katere so načrti že izdelani in

od ministrstva odobreni, kakor tudi za vse uravnave veda, za katere so istotako vse predpriprave dognane, brez prejšnjega posebnega dovoljenja deželnega zbora deželni prispevek k tem napravam obljubiti in po izvršitvi naprave tudi izplačati, vse to pa le pod pogojem, da je prispevek države in interesentov popolnoma zagotovljen. V ta namen sme deželni odbor uporabljati zaklad, ki je bil ustanovljen z zakonom z dne 4. septembra 1900, dež. zak. šte. 20, in sme osobito v § 3. tega zakona sklenjeno posojilo v to svrhu po potrebi realizovati.“

Dr. vitez Schöppel izjavlja v imenu svoje stranke, da bodo glasovali za predlog.

Dr. Susteršič izraža zadovoljstvo, da pride tako važno gospodarsko vprašanje zopet na vrsto. Predlog izraža dalekosežno zaupanje dežel. odboru. Glasujemo pa za to pooblastilo, ker upamo in zahtevamo, da se melioračni zaklad ne bode porabljal za druge namene, nego v ono svrhu, ki mu je stavljena v smislu zakona z dne 4. sept. 1900. Ko bi se melioračni zaklad uporabljal morda tudi v druge namene, n. pr. v pokritje primanjkljaja dež. zaklada bi posledobno kat. narodna stranka ne mogla dati dež. odboru absolutorija.

Poslanec Povše toplo podpira predlog fin. odseka in našteva razna nujna dela. Ako pa hoče dež. odbor vse to čimpreje izvršiti, mora imeti tudi potrebno tehniško osobje. Brez potrebnega tehniškega osobja so nemogoči vodovodi in nemogoče uravnave rek. Govornik predlaga:

„Deželni odbor se pooblašča, da po potrebi pomnoži osobje pri stavnem uradu in kojigovodstvu ter plača iz melioračnega zaklada.“

Poslanec Hribar izjavlja, da bodo tudi zastopniki mest glasovali za predlog.

Poslanec Pirc priporoča vodovod za Kranj in okolico, poslanec Božič uravnava vipavskih hudournikov. V svojem govoru je očitel dež. odboru in dež. vladi, da je zavlačevanje te stvari infamno in škandalozno. Dež. glavar zavrne g. Božiča zaradi neparlamentarnega izraza, posl. Povše pa najodločneje ugovarja, da bi z namenom zavlačeval deželni odbor uravnava vipavskih vodov. Dotični načrt je pomanjkljiv, a še do danes ni popravljen. To pa ni krivda deželnega odbora. Tudi gosp. dež. predsednik zagotavlja, da hoče vlada vsa pozornost obračati na to zadevo.

Poslanec Žitnik izjavi, da sicer razume ogorčenost tovariša Božiča kot zastopnika vipavskega okraja, toda odločno mora ugovarjati, da bi morda gospod Povše kot referent deželnega odbora nalašč zavlačeval uravnava vipavskih vodov. Osebo sem se neštevilokrat prepričal, pravi govornik, da deželni odbor sam ni kriv, ako mnoga nujna vodovodna dela niso še rešena. Govornik se je v ministrstvu in pri deželnem odboru prepričal, da v tem oziru ne zadene krivda deželnega odbora, ampak je treba iskati vzroke drugod, v prvi vrsti v tem, da deželni odbor nima dovolj inženjerjev. Govornik končno izrazi nujno željo, da čimpreje pride na vrsto uravnava Pivke in vodovod za Suho Krajino.

Zbornica je soglasno odobrila predlog finančnega odseka z dostavkom poslanca Povšeta.

Volitev deželnega odbornika iz kurije veleposestva

pride na vrsto. Dr. Susteršič: Sedaj pa pojdemo mi ven. Kat. narodni poslanci zapuste dvorano.

Dež. odbornikom iz kurije veleposestva je bil izvoljen grof Barbo, namestnikom baron Apfaltrern.

Volitve.

V pridobninsko deželno komisijo so bili izvoljeni: Leon Souvan, Avg. Dreise, dr. Majaron, A. Belec kot namestniki A. Gassner, Franc Omersa, L. Fürsager, K. Rozman.

V prizivno komisijo so bili izvoljeni: Povše, A. Kalan; namestnika Mejjač, Jaklič; dr. Tavčar, dr. Triller; namestnika Lenarčič, Lenčec; pl. Detela, Grassellij; namestnika Košak, Luckmann.

Užitninski davek. — Tajna seja.

Poslanec Povše in tovariši so danes nujno predlagali:

Dež. odbor se pooblašča, da se udeležuje zakupnih dražb užitninskega davka na Kranjskem kot ponudnik imenom dežele, dokler se to pooblastilo ne razveljavi.

Predlog se razpravlja v tajni seji. Konec javne seje ob pol 2 uri popoldne.

Ob en četrt na 3 uro dež. glavar zopet otvori javno sejo, v kateri zapisnikar prečita tajne seje sklep, s katerim je obveljal

Povšetov predlog. Dalje je obveljal posl. Povšeta dodatni predlog.

„Deželnemu odboru se naroča, da stopi s finančnim ministrstvom v pogajanja, da isto prepusti deželi kranjski užitninski davek proti dogovorjeni svoti za dobo vsaj prihodnjih deset let.“

Istotako soglasno obvelja predlog poslanca Grassellija.

Deželni zbor naknadno odobri, da je deželni odbor tudi v poslednjih letih, ko ni imel dovoljenja deželnega zbora za zakup pobiranja državne vžitnine, jemal v zakup te pobiranje.

Prihodnja seja.

Prihodnja seja bo v torek ob 10 uridopoldne.

Solski odsek

ima zopet sejo danes ob 6 uri zvečer.

Dnevne novice.

Državni zbor se zopet snide dne 28. novembra. — Na dnevnem redu sta tudi točki: Poročilo justičnega odseka glede višjih adjutov in poročilo soc. političnega odseka o zavarovanju zasebnih uslužbencev.

Shod zaupnikov katoliško-narodne stranke dne 27. novembra

ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani hotela „Union“ bo jako impozanten po udeležbi iz cele dežele. Poročali bodo na shodu poslanci dr. Iv. Susteršič, dvorni svetnik Fr. Suklje in dr. Iv. Krek. Shod bo izvolil novo vodstvo in določil v glavnih obrisih delovanje stranke za prihodnja tri leta. Po shodu bo banket. Kdor se ga želi udeležiti, mora naznaniti to pismo vsaj do 25. novembra. Gg. zaupniki, ki po kaki pomoti ne bi dobili vabila in vstopnice do 21. t. m., naj blagovolijo to naznaniti, da se jim dološljejo. Vsa pisma se naj naslovijo na ime: dr. E. Lampe v Ljubljani.

Narodova laž. Tudi s trditvijo, da katol.-narodni poslanci zahtevajo, da bi se zasedanje dež. zbora prekinilo 18. t. m., se je „Narod“ blamiral. Iz vrst kat. narodnih poslancev ta zahteva ni prišla, če pa v „Narodovem“ uredništvu za resnico natisnejo, kar se g. Malovrh sanja, je pa dovolj žalostno. Naši poslanci so za to, da so še vsak dan seje in je ravno radi tega g. dr. Susteršič že pred dnevi odpoval svojo udeležbo na dunajskem katol. shodu.

Poslanec Suklje v Zagrebu.

Včerajšnji „Narod“ napada drž. poslanca g. Sukljeta, češ da je bil te dni v Zagrebu in „da se sedi, da je nastopal kot agent dvorne kamarile, ki bi Hrvatse rada zlorabila tako, kakor l. 1849.“ Vidi se, da so gospodom v „Narodovem“ uredništvu živci napeti in da silno radi govore o kakih narodnih izdajstvih, ker se jih oni tako navajeni, kakor berači uši. Poslanec Suklje je bil v Zagrebu v zadevi belokranjske železnice in razume se, da ne bo šel plitve „Narodove“ urednike vprašati, kako hoče delati za to velevažno zadevo slovenskega ljudstva. Značilno je za naše razmere to, da „Narod“ napada poslanca Sukljeja, ker resnično on vspešno dela za to velevažno narodno gospodarsko zadevo. Danes nam došli zagrebški „Dnevni List“ priobčuje v oddelku „Narodno gospodarstvo“ o bivanju poslanca Sukljeta v Zagrebu naslednjo notico:

Železniški spoj Kranjske s Hrvatskom i Dalmacijom. Ugledni slovenski rodoljub zaslužnik na saboru in Ljubljani i uvaženi član bečkog rajstaga, dvorski savjetnik gosp. Suklje boravio je ovih dana u Zagrebu u stvari izgradnje željezničke pruge, koja bi spajala Kranjsku s Hrvatskom a preko ove s Dalmacijom. Gospodin Suklje posjetio je ponajprije g. gradonačelnika dr. Amruša, a zatim preuzv. g. dr. N. pl. Tomašića, s kojim je u toj stvari razgovarao, te je iza toga obdržana konferencija, kojoj su prisustvovali uz g. Sukljeja, gg. dr. N. pl. Tomašić i dr. Amruš, a kojoj je prizvan bio i g. komercijalni savjetnik E. Kolmar. Za toga učinio je svoje posjetu g. Suklje kod preuzv. g. bana dr. T. grofa Pejačevića i presv. g. L. pl. Chavraka, kojima je na naročitu njegovu molbu g. Suklje već prije preporučio bio po preuzv. g. dr. Nikoli pl. Tomašiću.

Avtomat Hribar. Deni dvajsetice avtomatu v gobec, pa ti brz pridrdra ven škatljica žveplenk. Zini vpricho Hribarja o časopisju, pa se ti brz začne kregati črez „Slovenca“ z avtomatiško gotovostjo. Tako je bilo tudi v včerajšnji seji. Komaj je spregovoril dr. Šusteršič besedo „ljublanski dnevnik“, že je šinilo v Hribarja in zadisalo je po žveplu. Mož je „Slovenca“ poln kot berač belh. Revež!

Iz Carigrada. Dodatno k brzjavki o atentatu na šefa tajne policije in sultanovega adjutanta Fehm paša v Carigradu naznanja naš carigradski dopisnik, da se je razpčla bomba ob eni ponoči v Peri, glavni cesti evropskega Carigrada, v bližini turške univerze in evropskih poslanštev. Zirotniki so izbrali najlepši del mesta. Okna na obeh straneh velike ceste, kakor tudi okna hotela „Luksemburg“ so vsa razbita. Mrtvih, kakor se čuje, ni. Bomba je bila namenjena šefu tajne policije, vendar ni docela gotovo; nekateri domnevajo, da so jo vrgli Turki sami, da bi laglje preiskavali biše in stanovanja. Ponoči je sedaj v Carigradu sila živahno, ker mesec „Ramazan“ je čas turškega posta. Postijo se pa Turki na ta način, da podnevi spe, ponoči pa rogovilije, zato ni čuda, da se je bombni napad izvršil v take pozni noči.

Spomini iz Vevč. Zanimivo je bilo statusce naših maloštevilnih rudedih o priliki stavke v papirnici v Gratweinu. S penosom so prerokovali: No, sedaj bo pa naša stranka brez tistih, ki niso njenega mišljenja pokazala svojo meč — zmagali bodo popolnoma v tej stavki. Menjevala so se pisma iz Gratweina in Vevč — obetala se je podpora od naših — pa kolikor nam znano, delavci v Gratweinu niso poizkusili njihove dobrotljivosti. In ko se je stavka tako nesrečno končala, da se morajo delavci smiliti vsakemu, so dolgo prikrivali poraz, češ, da „Slovenec“ laže — in ko se je izvedela resnica, pa so se vdali rekoč: Res niso delavci v Gratweinu nič dosegli — no pa saj tudi nič zahtevali niso. Pač žalostna tolažba! Delavci v Vevčah, Goricanah, Gorici, Gratweinu in drugodi — ali še sedaj ne spregledate, kam vodi socialna demokracija? V bupen boj brez upa zmage! Na lastne noge delavci, ne hodite po soc. dem. berglah! — Omeniti bi bilo tudi še zadnjega shoda za splošno in enake veljavno pravico. Soc. demokrati so sklicali svoj shod — toda sodrug Kocmur se je osebno prepričal, da je soc. demokracija pri nas na slabih nogah, ker je našel prostor, kjer se je imelo vršiti zborovanje, popolnoma prazen, in prišel je potem k našemu zborovanju in sicer med poštene ljudi, kot se je izrazil. Torej vendar priznanje, da so naši ljudje kot kršč. socialci poštini. To pa je migljaj soc. dem. vodstvu, da se za Vevče ne briga — kajti kršč. socialno naše delavstvo gre naprej po pravi poti v lastno korist — brez vsakega vmešavanja od strani židovskih izkoriščevalcev!

Prezentiran je za župnika v Rihenbergu pri Gorici č. g. Josip Strancar, kurat v Stanjel u na Krasu.

Vojak se je ustrelil. 16. t. m. se je ustrelil v Gorici v garnizijski vojašnici desetenik 16. kompanije 47. pešpolka, Jožef Tramer, 22leten mladenič. Kroglija mu je šla skozi srce, se prerila skozi telo in običajno v nasprotni steni sobe. Usmrtila ga je takoj. O vzroku samomera ni znano ničesar; baje je bil desetenik pri svojih predstojnikih priljubljen.

Igra v Kropi. Na ponovitev igre „Košarica“ ki se je vršila dne 29. oktobra vabi Marijina družba deklet v Kropi jutri v nedeljo 19. novembra. Z začetkom ob 4. uri v dvorani gospe Klinar; ker je predstava krasna, je želeli številne udeležbe.

Zaroka. G. M. Pirc, c. kr. profesor na realki v Idriji se je zaročil z učiteljico gđc. Antonijo Okoren. Zaročencema naše iskrene čestitke!

Saški kralj je zopet na lovu okolu Trža.

Promocija. Na vseučilišču v Gradcu je bil promoviran doktorjem prava gosp. Josip Levpušček, odvetniški kandidat v Gorici.

Slov. kat. akad. društvo „Danica“ bo priredilo ob priliki V. splošnega katol. sh. da na Dunaju v zvezi s hrvaškim katol. akad. društvom „Hrvat-ska“ slovenskim in hrvaškim udeležencem na katol. shodu prijateljski zabavni večer v restavraciji „zum Magistral“ (L. Lichtenfelsgasse, zraven mestne hiše), kamor vabi najljubnejše vse p. n. udeležence na katol. shodu.

Promet s Trstom se vrši na južni železnici zopet v popolnem redu. Izvzete so bile včeraj le še lesne pošiljave.

Poštni uslužbenci pri trgovinskem ministru. Odpo-lanstvo „Državnega društva avstrijskih poštnih uslužbencev“ je bilo te dni pod vodstvom poslanca Prohazke pri trgovskem ministru grofa Auerspergu in mu izročilo želje in prošnje poštnih usluž-

bencev. Minister je izjavil, da se v trgovinskem ministru izdeluje načrt, po katerem bo mnogim njihovim željam ustrezno. Poštni uslužbenci so imeli še isti večer na Dunaju velik shod, kjer so z velikim veseljem sprejeli ministrovo izjavo.

Grozni viharji so bili v Južni Dalmaciji. Med Kotorjem, Teodom in Castel nuovo je oviran promet. Pri Trintu je udarila strela v stotnijo vezbajočih vojaških novincev artiljeristov. Ranjen je bil častniški namestnik in dva najst artiljeristov. Potopili sta se dve italijanski barki, ki sta vozili vino. Utonili so štiri mornarji, štiri so pa rešili.

Hamborn na Pruskem. Minulo nedeljo je „Slovensko delavsko društvo sv. Barbare“ obhajalo triletnice svojega obstanka. Priredilo je ustanovno slovesnost s tombolo in igro. Predstavljal se je igra „Kmet Herod“, katera je navzočim napravila mnogo smeha. Herod sicer se je popolnoma izpreobrnil; Kristusa nikakor ni sovražil, ampak ko je pri tomboli dobil glavni dobiček, ki je bil pozlačen Kristus pod steklom, ga je prav rad imel. Na slavnost je prišel tudi gospod župnik dr. Laskmann, kateremu smo čestitali in „Živio!“ klicali, ker so ga sveti oče nedavno za njegovo uspešno delovanje v naši velikanski obrtni fari (okoli 45 000 duš) imenovali za svojega častnega komornika. Zraven predsednika sta bila dva druga gospoda na shodu, katerih eden nas je po zanimivem govoru nagovarjal, da naj izročamo denar v hranilnico. Slovesnost se je prelepo izvršila. Navzočih je bilo nad 200.

Izpred novomeškega sodišča. G. A. Kunc je kot dolgoletni poverjenik posejilnice v Crnomlju dne 23. junija t. l. zastopal pri ondetnem sodišču neko civilno pravdo proti Jos. Vrščaju. Med strankama je prišlo do poravnave, pri kateri je posredoval g. pristav dr. Doljan. Pri obravnavi pa sta si prišla navskriž g. dr. Doljan in g. Kunc. Sodnik je bil razburjen in zavrnil Kuncu, kakor ta trdi: Prosim bodite dostojni, sicer vas pustim zapreti“. G. Kunc se je čutil žaljenega in naznanil dogodek načelnstvu posejilnice, katero je sklenilo v odborovi seji, da se pritoži radi žalitve na okr. sodišče. Pri tem je posredoval član načelstva trgovec K. Müller. Posledica je bila, da sta prišla na zatožni klopi Kunc in Müller radi žaljenja časti in sta bila tudi obsojena v Crnomlju. Obtoženca sta se pritožila na prizivno sodišče v Novem mestu; zastopal ju je dr. Egger. Tu je izjavil g. dr. Doljan, da je bil razburjen. Ker mu je g. Kunc ugovarjal, da ga je pač posvaril, a mu ni zapretil z zaporom. Priča Ditar izpove, da mu je Vrščaj pravil, da je slišal „einsperren“. Isto potrdi priča Svajger. Vrščaj pa se kot priča izgovarja, da ne razume nemškega. Sodni pisar g. Skok izpove, da je bil sodnik g. dr. Doljan vsled nesporazumljenja užaljen in rekel: „Prosim, da se vedete dostojno“; besede „einsperren“ pa ni slišal. Iz izpovedb se je dognalo, da je prvi sodnik v razburjenosti Kuncu zapretil kazen, če tudi ne z zaporom. Prizivni senat je razveljavil prvo obsodbo in oprostil Kuncu in Müllerja, zasebni tožitelj pa je obsojen v poravnavo treškov. — **Zabiskava pravda** je končana. Stvar je kratko ta: G. Kos je dal gostilno v Ljubi vasi v najem neki Josipini Perme, ki je prišla iz Zagreba. Mlado krčmarico so obiskavale nekatere prijateljice, kar je razne goste vlelo v žabjo vas. G. Jakše ml. iz Kandije pa je na glas mislil, da je ta gostilna morda „zavetišče nedolžnosti“. Ta glas je prišel tudi v javnost. G. Kos je vsled tega tožil g. Jakšeta radi žaljenja časti. Obtoženec pa je dokazal svojo trditv in bil oproščen. G. Kos se je pritožil. A tudi prizivno sodišče je oprostilo gospoda Jakšeta.

Poveljnik mornarice je, kakor poroča nemški puljski „Morgenblatt“, odložil svoje potovanje v Pulj in ob dalmatinski obali do januarja. — Bojna ladja „Panther“ je dospela v Thoraday na Izlandiji.

Ameriške novice. Frank Goršič, doma iz novomeške okolice, je padel v globok jarek v Jolietu. Zlomil si je pri tem roko. — Umrli je v Son-dan, Min., v rudniku Janez Jakša, doma iz semške fare. Zadel ga je srčna kap. — V Hibbing, Min., je padel v rovu na delavca Luko Kluna, doma iz Nemške vasi pri Rbnici, težek hlod in ga mestu usmrtil. — V Jolietu je pritisnil v rovu kamen Jožef Majhenca, doma na štajerski meji. Rana ni nevarna. — Anton Nemanič si je zlomil nogo, a je upati, da kmalu okreva.

Za rudarskega eleva v Idriji je imenovan abs. lvirani slušatelj prava in rudarstva g. Miroslav Rybák.

Med kandidatinjami, ki so te dni napravile v Kropi izpit usposobljenosti za učiteljice na laških šolah in ki so vse doma iz Trsta, najdemo med 10 imeni sedem sloven-

skih: Pavla Jaklič, Josipina Kolenčič, Marija Ljubič, Ivana Zupandič, Marija in Margareta Tavčar in Antonija Kumar. Seve so imena nespretno poitalijančena. Med šest učiteljskimi kandidati za laške šole pa so trije slovenskega pokolenja: Vincenc Jaklič, Angel Skok in Ivan Valentič. vsi iz „laškega“ Trsta.

Službe policijskega ravnatelja v Trstu se gosp. Lascaio, kateremu so hoteli poveriti ta težavni posel, brani. Uvidel je pač, da ne bo kos stavljeni mu nalogi, ker so tržaške razmere zapletene in je vse skrajno korumpirano. Vlada sedaj izbira med g. Erlerjem, polic. načelnikom v Tridentu in g. Manussijem okrajnim glavarjem v Volessi.

Shod Sodalitatis ss. Cordis za novomeško dekanijo bo 19. t. m. v ponedeljek ob 10. uri v Brusnicah.

Vinski semenj v Krškem združen s predavanjem o vinoreji in kletarstvu se priredi letos še enkrat in sicer v sredo, dne 6. decembra.

Nemški vojaški beguni. Iz Reke je odplula proti Patrasu nemška vojna ladja „Stein“. Pri tem sta na Reki dezertirala pomorščaka Oten Apring in Adolf Leber, katera sedaj išče policija.

Procesa Murri še sedaj ni konec. Kasacijsko sodišče bo namreč obravnavalo o njem januarja meseca prihodnjega leta.

Pasivni odpor železničarjev. Državna zveza nemških železničarjev priredi v nedeljo splošno pristopen železničarski shod. Poročal bo zastopnik „Zveze“ Erl o pogajanjih z ministrstvom in o vprašanju železniških uradnikov. V Mostu je meralo včeraj še počivati delo v rudnikih, ker je manjkalo železniških vozov.

Španski kralj Alfonz tožen. Španski zrakoplovec Fernandy Duro toži španskega kralja Alfonza za odškodnino 60000 peset. Kralj Alfonz je vstopil namreč v gondolo Durovega zrakoplova, ki ga je našel na polju. A kraljev pribočnik se je bal za kralja in je poškodoval s sabljo zrakoplov.

Italijanska odlikovanja avstrijskim častnikom. Na predlog italijanskega generalnega poročnika Bisetija, ki se je udeležil letos avstrijskih eroznih vaj na Tirolskem, je odlikoval italijanski kralj s komandernim križcem Sv. Mavricija ritmojstra grofa Kinskega, generala kavalerije grofa Paara, in majorja Alberta Marguttija.

Popolnoma zmečkala je transmisija zidarja Jožefa Podz neka v Češki Lipnici, ki je prišel preblizu jermena.

Za začasno učiteljico v Sori je imenovana gospa Antonija Germek, rojena Rakovec.

Umrli je 16. t. mes. v Spodnji Siški posestnica Marija Sirnik, rejena Derbič, po dom. Trepanova. Pokopana je bila danes ob pol 4. uri popoldne.

Požar je uničil posestnici Barbari Lenčarič v Rosalnicah pod, na katerem je bilo mnogo sena. Škodo cenijo na 2400 do 2600 kron. Ogenj so pogasil metliški gasilci in Rosalčani. Zažgal je najbrže 11letni sin posestnice.

Srbski list o hotelu „Union“. Ugladne „Beogradske Novine“, organ predsednika „Novinarskega združenja“ St. Čurčić prinaša v štev. 269. sledeče vrstice: „V Ljubljani je polno velelepili zgradb, da je težko reči, katera je lepša in večja. A ena nova se odlikuje i po velikosti i lepoti, kakor tudi po odlični uredbi od vseh. To je novi hotel „Union“, ki je sezidan sredi mesta, na najlepšem prostoru, nekoliko korakov od Prešernovega spomenika. To zgradbo, ki je popolnoma dovršena in velja več milijonov dinarov, so zgradili rodoljubni Slovenci na akcije. To je palača, kakršne bi mi v Belgradu želeli. Ogromni prostori so porabljeni večinoma za hotel, gostilno, pivnico, kavarno, restavracijo, kakršnih mi v Belgradu niti od daleč nimamo, a ostanek rabijo za stanovanja in za sestanek vseh Slovanov, kadar pridejo v lepo Ljubljano. Za vse potrebe so odločeni mnogi in ogromni prostori. Tu je nekoliko vrlo velikih dveran, a dvorana za koncerte in zborovanja je mnogo večja od Kolarčeve (dvorana v Belgradu. Por.), poleg tega ima jako velike in lepe galerije. Cela ta velika zgraba, od katere večje nismo še videli, se greje s centralno kurjavo. Kdor od Srbov v bodoče pride v Ljubljano, bodi mu „Union“ najtoplejšje priporočil, ker bo v njem v vsakem oziru najboljši in najcenejši postrežen. Najzaslužnejši delavec za zgradbo te palače je čislani dr. Gregorič, primarij ljublj. bolnice, ki je vložil i mnoge znanja i truda i kapitala, dokler se ni dvignil ta v istini slovenski dom, in ga uredil tako, da nima tekme na slovenskem jugu. Na tem se more čestitati njemu in njegovim tovarišem, a posebno slovenskemu narodu, ki ima tako rodoljubno inteligenco.“

Zboljšanje učiteljskih plač na Kranjskem. Iz učiteljskih krogov se nam piše: Vsled slabih učiteljskih plač je na Kranjskem postale silno pomanjkanje moških učnih moči. Ko se bode reševalo v deželnem zboru vprašanje o zvišanju učit. plač, treba se bode v prvi vrsti ozirati na to, da se moškim učnim močem najprej zvišajo plače. Radi tega je bil prav umesten predlog dr. Šusteršiča, naj bi se sedaj pred definitivno uredbo plač oziralo v prvi vrsti na družbinske razmere učiteljev. Ako se hočejo vsem udnim močem dovoliti izredne podpore, bode prišlo le malo na posameznika, in s tem bi bilo za prihodnji naraščaj moških učnih moči le malo pomagano. — Zboljšati je tedaj treba plače istim, ki žive v bedi in katerih pomanjkanje je silno občutljivo postalo na Kranjskem.

I. vinski sejm v Novem mestu se je nad vse nepričakovano siljajno obnesel. Prostorna Koškova gostilna je bila lahko se reče trikrat prenapolnjena s kupci in ponudniki iz vseh krajev naše kranj. ke dežele, nekaj pa tudi še iz drugih krajev. Ob 11. uri je otvoril g. župan s kratkim jednatim pozdravom I. vinski sejem v Novem mestu. Na lice mesta došlo je ponudnikov nič manj kot 111 klub slabemu in neznosnemu vremenu. Kolikor se da že sedaj sklepati, prodalo se je okrog 600—700 hekto in sicer največ iz krškega in kostanjeviškega okraja. Tudi Trška gora in Grčevje nista zaostali. Največja ponudna cena 64 vin., prodajna 56 vin., najmanjša ponudna cena 40 vin., prodajna 38 vin. Zastopani so bili vsi vinski okraji cele Dolenjske od Litjjskih gorc do daleč doli Kranjsko-Hrvaških Jesenic.

Za kratek čas. „Učiteljski Tovariš“ piše pod poglavjem: „Slučajno ali namenoma?“ Kdor ima še pri rokah oni „Verzeichniss“, kjer so navedeni člani IV. deželne kranjske učiteljske skupščine in ki ga je izdal in razposlal c. kr. dež. šolski svet, naj pogleda oni okrasek, ki je na koncu tega seznamka. Napravljene so lepe ničle in ravno 33 jih je, kakor je bilo 33 izvoljenih delegatov kranjskega učiteljstva. Ali je to slučaj ali namen, žaliti legitimne zastopnike kranjskega učiteljstva? Kdo je to zagrešil? C. kr. deželni šolski svet naj zadevo preišče, ker nikakor ne moremo in nečemo trpeti, da bi še vsak diurnist smel žaliti učiteljstvo in briti iz njega norce! — Seveda smo tudi mi zato, da se zadeva natančno preišče. Sicer se pa da stvar tako popraviti, da se postavi pred ničle vsaj kakšna enojka ali dvojka, in takoj se pokaže jako impozantna številka, ki bo gotovo našla priznanje tudi pri „Učit. Tovarišu“.

Nagle smrti je umrl v Trstu delavec Ivan Celombini, star 45 let. Okoli 3 ure popoldne je vstopil v žganjarno Franca Žberne v ulici Scoglio in izpil dve merici žganja. — Komaj pride na ulico, se zgrudi mrtev na tla.

Po logaških in sosednih notranjskih hribih je v noči od ponedeljka na torek zapadel za ped visok sneg. Toplemer je kazal 1° R. pod ničlo.

Ze zopet prinaša „Piccolo“ popravke, in topot od „Jadranske Banke“ v Trstu. „Piccolo“ je namreč nedavno dejal, da je ta banka izključno slovenska in namerava, kakor že namiguje njeno ime, poslovaniti — kar celo Jadransko morje. Banka sedaj izjavlja, da posluje po celi Avstriji in v štirih jezikih. Podpisana sta gg. Antić in Vuković. „Piccolo“ pripomni k popravku, da že hrvaška pisava teh dveh imen priča, da je „Piccolo“ imel prav. Pa — naj mu bo to veselje. Nam bi čisto nič ne bilo žal, če bi se „Piccolova“ bojazen izpolnila.

Z ojnico je zadel neki voz v Trstu v Mihaela Bareka iz Sežane tako močno, da je slednji nevarno ranjen in nezavesten obležal. Težko ga bo rešiti.

Stajerski pododbor kršč. soc. zveze ima svojo sejo v četrtek, dne 23. novembra ob 10. uri dopoldne v „Narodnem domu“ v Mariboru. Te seje se naj ne udeležijo samo vsi odborniki, ampak tudi vsi tisti, ki se zanimajo za društveno in mladinsko delo.

Balkanska vila. Pod tem naslovom namerava g. F. S Vilhar v Zagrebu izdati zbirko fantazij na temelju hrvaških, slovenskih, srbskih in bolgarskih ljudskih pesmi.

Vinska kupčija na Vipavskem. Dasiravno se je letos na Vipavskem pridelalo prav obilo vina, katero nadkriljuje glede kvalitete pridelek prejšnjih let, prihaja letos prav malo vinskih kupcev na Vipavsko. Cena dobrim vipavskim vinom je letos 12 do 13 glđ. hektoliter. Vinski trgovci in krčmarji, podpirajte domače vinorejce s tem, da pri njih kupujete vino, mesto da iz tujih krajev na Kranjsko uvažate slabejša vina, nego so kranjska.

V Pleterjah je posvetil prem. g. knezoškof ljubljanski dne 9. novembra osem portatilov za samostanske kapelice.

Elektrotehniški izumi Te-sle. V Ameriki živeči Hrvat elektrotehnik

Po svetu.

Sola brez knjig. V mestu Forehmerveju blizu Kodanja v Danskem je šola, v kateri ne rabijo nikakih knjig. Temeljno načelo, na katerem je osnovan ta zavod, je ta, da se učenci uče vseh predmetov s praktičnim vežbanjem. Učitelji raznih jezikov — kakor angleškega, nemškega in francoskega — govorijo vsaki v svojem jeziku ter se učenci uče dotičnih jezikov po onem enostavnem procesu, po katerem se otrok uči svoj materinski jezik. Tudi računstvo in fizika, in vse ostale prirodoslovne znanosti se poučujejo brez knjig. Učenci se uče raznih umetnosti in rekodelstev v posebnih prostorih, preskrbljenih z vsem dotičnim orodjem. Taka šola se kaže praktična in si učenci v primerne kratkem času pridobijo temeljito izobrazbo v svoji stroki.

Hiša za 20.000.000 kron. Milijonar, senator Chark žida za svojo mlado ženo palačo, ki bo stala 20.000.000 kron. Hišna oprava bo ravno tako draga.

Cesta strahu se nahaja v Gvandu v Afriki. Ob straneh stojijo ekostniki in tlakana je s človeškimi kostmi. Gotovo leži po vsej ulici kosti od 12.000 ljudi.

Francoska novoročenca grof Lesdain in gospa sta sta na svatbeno potovanje preko srednje Kine v Tibet. Potoma sta odkrila izvore jangtsekianga.

Obtožen zaradi zdehanja. V Elzas-Lotaringiji je nekdo med predavanjem o nemškem cesarju zazdehal. Redar je to opazil in je predložil tožbo zaradi nespoštovanja cesarja. Hudega vendar ni bilo.

Riba za svečo. V vodah na Alaski živi neka riba, ki jo rabijo mesto sveče. Gori četrt ure svetlo in tako, da je tudi veter ne ugasne.

Demonstracija proti ženskam. Te dni so med predstavo v rimskem Constanzi-gledališču vstali vsi moški in pričeli vpiti na ženske: Dol s klobuki, dol s klobuki. Vpili so tako dolgo, da so ženske odložile klobuke. Jezilo jih je, ker za svoj denar ne vidijo drugega kakor ženske klobuke.

Umor očeta. V Italiji so ubili v vasi Monaggia ob jezeru Lago di Cono mati in dva sinova očeta. Vrgli so ga v jezero in rekli ribiču, naj vrže vrečo, ki bi jo mogoče slučajno potegnil iz jezera, v jezero nazaj. To se je zdelo ribiču sumljivo in tako se je zgodilo, da se je za umor zvedelo.

Steklenice iz papirja. Razui predmeti se dan danes izdelujejo iz papirja. Ti predmeti imajo prednost, da so tajni, lahki in malo stanejo. V novem času se pa pričeli izdelovati iz papirja tudi steklenice. Amerikanci so prvi uvedli to novost, in pravijo, da z dobrim vspehom. Steklenice iz papirja rabijo za prevažanje mleka in rabijo samo enkrat. Da papir mleku ne škodi, za to je vsaka steklenica impregnirana s pariflasko tekočino. V Filadelfiji, kjer na veliko pripravljate steklenice, so opazili, da se je v mleku v steklenicah iz stekla, nahajajo vedno več mikrobov, nego li v papirnatih steklenicah.

Smrti beg. V Riedu je ušel kaznenec Sebastian Demart iz ječe in ko je hotel preplezati zid, ki stoji ob reki In, ga je opazil tam stražni vojak in ga je ustrelil. Begunec je padel v reko, a ga dozdaj se niso našli.

Zenski zdravniki. Ze 26 let izvršujejo v Holandiji ženske medicinsko prakso. Več jih je po javnih službah, druge po privatnih z dohodkom od 20—30 tisoč kron. Nekaterih se bavijo samo z zobarstvom. Njihov položaj je izvrsten.

Bolnišnice proste kolekov in pristojbin. Finančne ministerstvo je te dni na neko vprašanje odgovorilo, da se javne bolnišnice, nahajajoče se v državni, v deželni ali pa v občinski upravi glede spisov vlog in drugih dokumentov proste kolekov in pristojbin. Vsi spisi, vse vloge in sploh vsi dokumenti in tudi vloge na sodne in druge državne oblasti, katere jim depošilajo vodstva zgoraj imenovanih javnih bolnišnic, so proste kolekov in vsake druge pristojbine, če se spisi nanašajo tudi na osebe, nahajajoče se v bolnišnicah, ki niso brez premoženja.

Strojni praktikant

se sprejme pod ugodnimi pogoji. Kje, pove upravnišvo „Slovenca“. 2347 2-2

Izvoz sljiv.

Za 3 krone pošljem 5 kg. najfinejših bosanskih suhih sljiv (češpelj). Pri naročbi 100 kg. zaračunam 70/75 22, 80/85 20, 85/100 18, 110/120 16 gld. Lequar (Pekinci) v sodih a 15 gld. Iščete se zastopnik. 2224 10-6 Lj. Vuković, Brod n./S.

Otvoritev trgovine.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem **otvoril trgovino filijalko**

na Sv. Petra cesti št. 31. v hiši g. Lenčka

z manufakturnim, suknenim, platnenim in perilnim blagom. 1983 52-51

Potrudil se bodem zadovoljiti cenj. odjemalce z **izredno nizkimi cenami, točno postrežbo in vedno najnovejšim trpežnim blagom** v vsakem oziru. Se priporočam z odličnim spoštovanjem

Potrebščine za krojače in šivilje.

I. Keber.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvo

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

2 56

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 7.024.718 89.

Stanje hran. K 7.651.915 41. Denarni K 32.039 761 84. Stanje rez. K 120.878 15.

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“ to je gotovo in se ne da vtajiti. Veliki moderne opremljeni snažni parniki te družbe odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vezne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej Odlasek**, dosluženi uradnik državnih železnic in hišni posestnik v Ljubljani, **Stom-škove ulice 25** blizu cerkve Srca Jezusovega. Kdor želi več pojasnila, naj tu pismo povpraša ali pa pride osebno v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka in tudi na druge silne načine nihče ne vabi. 1969 9

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodolnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliki in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.

— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.

2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducate (60 steklenic) 17.— K.

3 ducata (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb**, Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 1310 20-20

Zdravje je največje bogastvo!

Najelegantnejše izvršene

obleke

za gospode in dame.

Konfekcija, solidne cene, kulantna postrežba

le pri

JOS. ROJINA

Ljubljana.

2179 20-7

V najem se daje za več let

2248 3-3

pritlična HIŠA

v prav dobrem stanu sredi Depalevasi št. 23. Dobé se tudi 2 ali 3 njive zraven ali pa samo hiša, ki je prav pripravna za gospodo, katera gre rada na kmete na počitnice.

Natančni pogoji se izvedo pri županu v Depalivasi, pošta Trzin, ali pa pri gospej Nezi Paximadi v Sežani pri Trstu.

Za otroške bolezni,

za katere je tako pogostem potrebno kisline imajočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

ki je posebno pripravna zaradi svojega milega vpliva in jo toraj zapisujejo pri žledodolnih škrofeljnih, krvicah, otoku žlez itd. in ravno tako pri kataru sapnika in oslovem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja onomografija o Giesshübl Sauerbrunn.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi vart. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih serijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in leom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasenik-u v Ljubljani. 32 52-44

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska

Streha prihodnosti. Patentirana v 30 državah. Trepnjača in lahkejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice. 10 36-21

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Josip Hočevar

krojač v Celju, Kolodvorske ulice št. 5

se priporoča prečast. duhovščini in drugemu slav. občinstvu v izdelovanje

vsakovrstne obleke

iz trpežnega in solidnega blaga, po najnovejšem kroju po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

Izgotovljene obleke, zimske in športne suknje, haveloke in

palerine, 1948 10-9

za gospode in dečke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobi se povsod.

INDRA TEA

Najboljši čaj na svetu.

1927 30-18

Indra Tea Import Company, Trst.

Pri nakupovanju
== suknenega ==
in manufakturnega
== blaga ==
 se opozarja na trvdko

HUGO IHL

v Ljubljani
 Špitalske ulice šte. 4.
 250 52-40

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Dunaj-

ake železodone kapljice, vetrove odganjajoča in železni krč utešujoče priznana uspešno ljudsko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo očistujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skatljica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg železnega mostu.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblastveno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in Ada-pomada. 42-36

A. Kraczmer

zaloga klavirjev
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

popolno zalogo
 kratkih klavirjev
 mignonov in planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Pre-igra i klavirji, solidno in stanovitno prenamerjeni so vedno v zalgi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stigl, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje s usnjem strokovnjaško in preskrbno in saračunava najcenejšo. 2178 52-4

1600 64-61

Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priloga:

železo, ploščevino, nosilke in šine, cement, storje, strešni papir, vozne plošče, gumate cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe, štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in poljedelstvo, poljedelske stroje, kuhinjske oprave, kostarjeve posode domačega trpežnega izdelka.

Velika (zaloga) izbira pristno pozlačenih nagrobni križev. Postrežba točna! Cene zmerni! Založnik zveze avstrijskih c. kr. državnih uradnikov.

Največja izbira

najaoljših in najcenejših
 dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

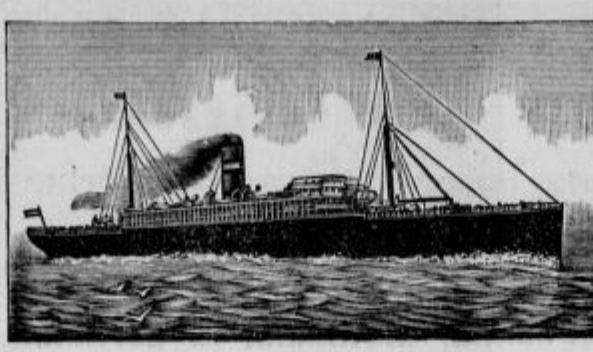
Glasbeni avtomati.
 Pisalni stroji.
 Večletno jamstvo.
 Lastna delavnica za poprave.

60 52-45

Ivan Jax in sin

trgovina s šivalnimi stroji in voznimi kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

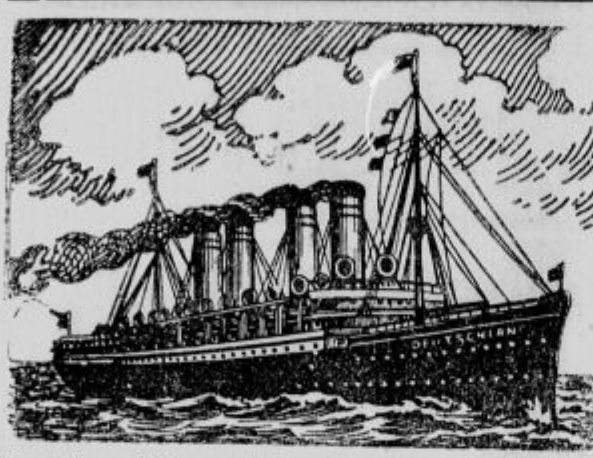

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-rana potovalna pisarna
 za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41
 468 43-37 (na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Izvrstna prilika potovanja v
AMERIKO je danes
 čez
HAMBURG

z najnovjšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še več povejo številke, obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta.

prvi: **Amerika** 690 črveljev dolg, 74 širok, 53 globok, nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Victoria** nosi 25.000 ton, torej vsaki še enkrat večji, kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton.

Vožnja preko oceana samo 7 dni.
 Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane.

Na željo pošilja natančni poduk brezplačno zastopnik
Hamburg-Amerika Linie
FR. SEUNIG, Ljubljana
 1928 52-9 Dunajska cesta 31.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidralične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.
 LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mlize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjoni zastori in solnčne plahte po najnovjšem zistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov. 1509 52-15

Zaloga čevljev

Julija Štor v Ljubljani

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah. 771 52-32

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyda“ iz

Bremena New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II. Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 1663 52-14

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnita točno in brezplačno. Postrežba pošena rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexico, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

K sezenil!

K sezenil!

Fran Ševčik

v Ljubljani, Židovske ulice št. 7
 priloga svojo veliko zalogo raznovrstnih trocevnih in drugih

pušk

kakor tudi **samokresov**
 ter sploh vseh lovskih potrebščin pri najnižjih cenah.
 Popravila se izvršujejo točno in najcenejše. 1600 20-15
 Ceniki na zahtevo zastoj.

6 mesecev na poizkušnji!

3 mesece kredit! Popolno zastoj!

in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana trvdka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Razpošiljam že leta 2148 20-5

v popolno zadovoljnost
 svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ameri-
 kiansko, antimagnetiško, sistem

Roskopf-patent-rem. uro

Samo fl. 2-
 z veritico in futeratom.

s sidrom št. 99

s plombo

Denar nazaj! ali zamena dovoljena tudi po 6 mesecih v nepokvarjenem stanu. — Pošilja proti povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur **Hanns Konrad**
 v Mostu (Brux) št. 844, (Češko.)
 c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in srebrnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi pismi iz vseh delov sveta.

Močno ilustr. ceniki s nad 1000 slikami se na zahtevo pošljejo gratis in franko.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7
 priloga

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska trvdka. — Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc

priloga velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
 zajamčeno pristno čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
 voščene zvitke, izborni med-pitanec
 koji se dobiva v steklenicah, škaltjah in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se topla priloga in zagotavlja točno in pošteno postrež.

1657 52-14 LJUBLJANA,
 Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša.

Važno! Za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
 za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. vodi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografične aparate in potreščine, kirurški obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih 1658 vod iz soli za kopel. 52-14

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnjanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanč

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Nikola Tesla je izumil način, po katerem se bo dalo brzojaviti brez žic ali kablja v poljubno daljavo. Pierpont Morgan in Niagara društvo sta mu dala sredstva za poskuse. Na Long Islandu se bo izvršil poskus na daljavo 48 km. Električna moč na 10000 konjskih sil. Podrobnosti vsem je pridržal izumitelj seveda zase.

— **Tržaška podružnica „Sloven. plan. društva“** vabi na celodnevni društveni izlet na Vremšico (1027 m), ki bo v nedeljo dne 19. novembra t. l. Odhod iz Trsta peš ali vlakom. Peš odhod točno ob 6. uri zjutraj. — Sestanek pri ljudskem vrtu. — Smer poti: Razklani hrib Bizovica, Lokev, Divača. — Odhod z vlakom ob 6 uri 30 m, postaja sv. Andrej do Divače. Zbirališče v Divači pred postajo. Odhod na Vremšico točno ob 9. uri.

— **Reka pod vodo.** Iz Reke poročajo, da je bilo morje 16 t. m. zelo nemirno in stoji tako visoko, da je vsled poplave po nekaterih cestah v bližini trga pot nemogoča. Tudi Rečina je zelo narastla in ljudje se boje, da se ne bi razlila.

— **Trtna uš,** ki je doslej v Istri prizanesla zgolj Dolnaski okolici, se je sedaj tudi tu pojavila.

Ljubljanske novice.

Ij **Politična stavka.** Dne 28. t. m. se sbrde državni zbor. Avstrijsko delavstvo brez razlike strank hoče ta dan praznovati in manifestirati s tem za splošno in enako volivno pravico. Pri tem se nam jako čudno zdi razburjenje „Narodovo“, ko je vendar šele nedavno pisal, da je bila njegova stranča že od nek daj za splošno volivno pravico. „Narod“ tako sam skrbi, da postane smešen, „Narod“ se boji sile. Ali to povzroča slaba vest? Delavstvo nikdar ni bilo nasilno, ako ni bilo izzivano in tudi v Ljubljani ne bo! — Najpametnejše so storili mnogi tovarnarji na Dunaju in v drugih mestih, ko so sklenili, da dan 28. t. m. sami dajo delavstvu presto. Ta vzgled se naj posnema tudi pri nas! Sicer se bo pa 28. t. m. najbolj videlo, koliko je resnična trditev g. župana Horbarja, da je tudi narodno-napredna stranka za splošno in enako volivno pravico. Če so bile lahko v Pragi na dan manifestacije trgovine za določen čas zaprte, zakaj bi v Ljubljani ne bile? Pokažite v dejanju, da v Ljubljani niste največji nazadnjaki, ampak da razumete tek časa. Danes zvečer ima ljubljansko delavstvo konferenco v zadevi političnega strajka.

Ij **Ljubljanski obč. svet** ima v torek dne 21. t. m. sejo. Volivne reforme še vedno ni na dnevnem redu!

Ij **Odbor za spomenik rajnemu šentpeterskemu župniku** opozarja se enkrat občinstvo, naj nikomur, in bodisi kdor koli, ne izroči kakega prispevka za spomenik, če se nabiratelj ne izkaže s pooblastilom za nabiranje, ki nosi župnijski pečat. Pripetilo se je namreč, da so nepoklicane osebe poskušale že pod to pretvezo brez vsakega pooblastila varati. — Torej pozor!

Ij **Najden mrlič.** Kakor je „Slovenec“ že poročal, našli so dne 9. t. mes na nekem travniku blizu Krašnje popolnoma onemoglega neznanega moža, ki je čez par ur umrl. Po sorodnikih se je identiteta neznanega moža dognala: bil je 54 let stari mizar Alojzij Vidmar iz Ljubljane. Možu se je bilo zmešalo in odšel je dne 6 t. mes. iz Ljubljane. Ogibal se je ljudij in prenočeval v kljub deževnemu vremenu na prostem. Pokopali so ga v Krašnji.

Ij **Dar za ljubljanske reveže.** Umirovljeni rudniški oskrbnik g. Karol Brus daroval je povodom smrti, svoje matere gospe Ivane Brus za mestne reveže ljubljanske znesek 100 K.

Ij **Svarilo.** Občinstvo se opozarja, da točno zglašuje stranke in posle, da ne bo imelo nepotrebnih stroškov in potov, ker sedaj kaznuje tudi sodišče prestopke zglaševalne reda.

Ij **Umrla** je v hiralnici Uršula Zupan.

Ij **Nova opera.** Inženier g. Neymayer je izročil intendanci v uprizaritev romantične svoje opere „Sen sreče“.

Ij **Zapriseganje** vseh vojakov novincev ljubljanske posadke se vrši jutri, združeno z vojaško mašo ob ugodnem vremenu na dvorišču Franc Jožfove vojašnice, ob neugodnem vremenu se pa vrši maša v posadkini župni cerkvi sv. Petra, zapriseganje pa na dvorišču omenjene vojašnice. Topovi bodo ozaljšani z venci, moštvo pa seveda v veliki paradi.

Ij **Za poveljnika** II bataljona 27. pešpolka, ki mu je dozdaj načeljeval nadvojvoda, je imenovan g. podpolkovnik Mast.

Ij **Hotel „Union“.** V nedeljo se vrše v hotelu „Union“ trije koncerti v veliki dvorani. Zjutrkovni koncert se prične ob pol 11. dopoldne, vstopnina prosta; promenačni koncert se prične ob pol 4. pop.,

vstopnina 30 vin, veliki koncert se prične ob 8 zvečer, vstopnina 40 vin.

Ij **Slovensko gledališče.** Iz pisarne dramskega društva se nam poroča: V soboto, dne 18. t. m., se uprizori drugi čv tej sezoni velika opera „Aida“. Opera je vseh ozirih prekrasna. Naslovno vlogo „Aide“ poje in igra gospa Skalova. Vreden drug ji je g. Orželski. Prav lepi vlogi imata g. Oufrednik in gđc. Skalova, poslednja nastopa v krasnih kostumih. — Prihodnja dramska noviteta je Dickensova „Mala Dorrit“.

Ij **Sloven. trgovsko društvo „Merkur“** prredi v nedeljo, dne 19. t. m. ob 5 uri popoldne v Kranju na željo svojih tamošnjih članov javno predavanje. Predaval bo gosp. dr. Windischer o potrebi organizacije, službenem razmerju, o dokazu usposobljenosti ter o pravicah trgovskih potnikov.

Ij **V tri dele** se razdeli II. razred na višji ljubljanski realki

Ij **Zanimivo javno predavanje.** Prihodnji torek točno ob pol 8 zvečer bo v dvorani „Slov. kršč. socialne zveze“, Franciškanske ulice g. dr. Jerše nadaljeval zanimivo predavanje o zgodovini Ljubljane

Ij **Kam pa jutri in prihodnji teden?** Jutri in vse dni prihodnjega tedna se lahko prav poceni ogleda Zagreb, Reka, Opotija in dalmatinska obal — v panorami Kosmorami pod „Narodno kavarno“. Vstopnina 30 v, za dijake, otroke in vojake 20 vinarjev.

Ij **Izgubil** je neki gospod listino, v kateri je imel dva petaka in nekaj važnih pisem. Ker nimajo pisma za najditelja nobene vrednosti in nobene važnosti, pač pa — denar, se najditelj prosi, naj bode tako dober in naj pošlje pisma po pošti izgubiteljcu denar pa — naj si obdrži.

Ij **Zidarska dela** skrajno slabo vreme močno zadržuje in ovira, ker delavci zunanjih zidarskih in obrtnijskih del nemojejo pravočasno izvršiti! Glavno poslopje pri domebranski vojašnici je razun nadstavka na srednjem traktu pokrito. Tudi polovica kleparskih del je že dovršena. Ob domebranski cesti so dovršili zidan podstavek za železno ograjo. Prihodnji teden bo nadstavek nad poslopjem pokrit. Ob Miklošičevi cesti so začeli pretekli teden pokrivati dvonadstropno Regalijevo hišo; pri zgradbi Dehenghijevih hiš v Sodnijskih ulicah so dospela zidarska dela do pritličnih prostorov. Pri hiši št. 27 Pred škofijo se izvršujejo še adaptacijska dela; končana pa so v hiši št. 31 v Kolodvorskih ulicah. Pri hiši št. 1 v Slemškovi ulici nima gospodarsko poslopje pri strehi žlebu in tako bje ob dežju in snegu voda na hodnik po ljudeh. Takega gospodarja in če se piše tudi Schwingshackl — naj bi se eksemplarično kaznovalo. Hišo št. 67 na Sv. Petra nsiopu so prenovili. Accettova hiša in Zupanččeva na škefovih parcelah se sušita ter bosta stoprav spomladi ometani in osnaženi. Delavcev že mnogo manjka. Tlakovanje Dunajske ceste se bo spomladi od Medijatove (zdaj stolnega kapiteljna) hiše nadaljevalo. Na Martinovi cesti je zgrajenih 14 hiš iz zadnje dobe. Pri novem pokopališču je zadnji (vzhodnji del) zid blizu že dodelan. Dvoriščni trakt hiše usmiljenih sester sv. Vinc. Pavl. bodo rekonstruirali. Prenovilo se je to leto le malo hiš v mestu.

Razne stvari.

Najnovejše.

Listi grofice Lonyay. Pišejo, da se bodo pri nadaljnih obravnavah, ki se tičejo ločitve Luize Koburške, čitala neka pisma bivše cesaričinje Stefanije, v katerih se govori zelo ostro in poniževalno o dunajskem dvoru.

Ženska-kapelnik. V Ameriki je nastopila službe vojaškega kapelnika Nelly Miles. Praviijo, da je zelo nadarjena.

Mednarodna razstava v juž. Afriki. V Johannesburgu, v nekdanji burški republiki, etvorijo mesca okt. 1907 mednarodno razstavo.

Strah pred 100letnim rojstnim dnevom. Neki prebivalec v Bontois Oberadorfu se je tik pred svojim 100letnim rojstnim dnevom obesil v strahu, da ga ne doživi.

General Cronje, znani glasoviti burški general se je s svojo ženo in s svojimi dvema sinovi povrnil v južno Afriko. Cronje hoče svoje stare dni preživeti v svoji domovini.

Darnemškega cesarja mikadu. Nemški cesar je podaril iz svojih cesarskih konjušnic šest krasnih konj japonskemu cesarju. Ti konji so bili dne 3. t. m. ukrcani za Japonsko

Potres na gori Athos je napravil veliko škodo na ondodnih samostanih. Razrušen je samostan Iveron. Menihi morajo prenočevati na prostem.

Star mož umrl je v Nišu. Bil je star 117 let.

Surova mati. V Ogrskem Hradišu je Marija Mrazek svoji 8etni hčerki polila lase s petrolejem in jo zažgala. Brezsrčna mati je bila obsojena na šest tednov.

Papirnice so sklenile zvišati ceno papiru.

Pobegnili je na Francosko seproga egiptovskega princa Sajd beja s svojo guvernanto, rojeno Francozinjo.

Darovi.

Poslano našemu upravnistvu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Litijski Mohorjani 5 K; gosp. Ivan Baloh 50 K.

Naročajte se na „Slovenca“!

Nabirajte novih naročnikov!

Cim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Norveški kralj.

Kristijanija, 17. novembra. Parlament, bo kralja volil danes. Izvoljen bo za kralja danski princ Karol. Novi norveški kralj si nadene ime Karol V. Nova zastava bo nosila zlatega leva na rdčem polju.

Dalmatinski deželni zbor za splošno in enako volivno pravico.

Zader, 17. novembra. Deželni zbor dalmatinski je sprejel dr. Trumbićev predlog za splošno in enako volilno pravico. Govornikove besede so bile sprejete z velikanskim navdušenjem.

Turčija in velevlasti.

Sultan išče izgovorov in po kžuša razdeliti zahteve velevlasti. Ni pričakovati, da se sultan uda. Kakor poroča glasilo dunajskega ministristva za zunanje stvari, da se snidejo ladje velevlasti sredi prihodnjega tedna na Pirejskem morju. Višji poveljnik postane avstrijski podadmiral Ropper, šabni poveljnik avstrijske divizije pa korvetni kapitan Teodor Winter.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 18. novembra. Ker do danes opoldne Turčija ni dala nikakega povoljnega odgovora velevlastim v zadevi finančne kontrole v Makedoniji, danes ponoči odploveta iz puljske vojne luke dve avstrijski križarici in ena aviso-ladja, s katerimi se Avstrija udeležuje demonstracije brodovja velesil proti Turčiji.

Dunaj, 18. novembra. Ob delavskem prazniku za splošno in enako volivno pravico dne 28. t. m. popoldne črkostavci ne bodo stavkali, da bo mogoče iziti časnikom.

Dunaj, 18. nov. Danes opoldne so se nadaljevala v ministristvu pogajanja med železničarskimi zaupniki in zastopniki zasebnih železnic po načelih, ki jih je država otljubila uslužbencem državnih železnic. Upajo na ugoden uspeh pogajanj.

Praga, 18. novembra. Češka agrarna stranka je v toliko spremenila svoje stališče, da se je programatično izjavila za splošno in enako volivno pravico.

Gradec, 18. nov. Danes je bilo dež zboru predloženo poročilo o predlogu posl. Reslja, da se spremeni obč. volivni red. Dež. odbor predlaga, da se detična predloga šele v prihodnjem zasedanju reši. Resel govori proti in pravi: gospodujoča stranka le za njeno posestno stanje. Najbolje je, da taka stranka kar izgine. Pridružita se mu poslanca Krenn imenom krščanske ljudske stranke in dr. Ploj imenom Slovencev. Dr. Ploj predlaga, da se zadeva vrne dež. odboru, ki mora v treh dneh s tem poročati. Predlog dr. Ploja je obveljal.

Brno, 18. nov. Moravski dež. zbor bo imel še dve seji, potem bo pa meseca februarja sklican v novo zasedanje meseca februarja.

Moravska Ostrova, 18. nov. Tu stavkajo v nekaterih rovih premogariji.

Berolin, 18. nov. (K. u.) Pri Kielu se je potopila po noči torpedovka, ker je trčila ob neko križarico in neke mino. Pogrešajo 32 mož in enega častnika. Več mož je ranjenih.

Peterburg, 18. novembra. Odbor stavkajočih je sklenil odstaviti peterburški mestni svet, ker se ustavlja ustanovitvi meščanske straže.

Lodz, 18. novembra. Voziti je pričela železnica v Kališe. V ložskih tovarnah in na železnicah pričenjajo delavci zopet delati.

Peterburg, 18. nov. Danes poneči je policija z vojaško silo vdrla v tiskarno revolucijskega delavskega lista zaprla tiskarno in aretirala 14 stavcev, ki so bili pa pozneje izpuščeni. Toženi bodo razžaljenja veličanstva in vsled tiskanja pozivov k drž. preobratu. Odbor stavkajočih je imel radi tega sejo. Mesto je mirno, a včeraj zvečer je bilo popolnoma v temi. Tudi uradniki raznih strok so se pridružili stavki. Promet s Peterburgom je mogoč le po vodi, a prostori na ladjah so vsi oddani.

Moskva, 18. novembra. Tukajšnji železničarji se odklonili udeležbo pri novi stavki, pač pa stavkajo tu delavci raznih tovarn in obrtnih podjetij. — Tudi tukajšnji poštni in brzojavni uradniki so sklenili stavkati toliko časa, dokler ne bo odstopil ravnatelj državne pošte.

Varšava, 18. novembra. Tu je bila vržena s četrtega nadstrepja bomba na kazasko patroljo, ki pa ni razpočila. Kazaki so prijeli štiri osumljence. Varšavski generalni gubernator je ukazal, da merajo zapreti vsa varšavska gledališča.

Peterburg, 18. novembra. Ustanovila se je včeraj stranka, ki bo delala proti revolucionarnemu gibanju. Danes izide oklic, nove stranke, ki pozivlja k redu in se predloži tudi kongresu zemstev v Moskvi.

Peterburg, 18. nov. Jutri prično zopet voziti vlaki v smeri z Moskvo.

Peterburg, 18. novembra. Vse vesti, da namerava car odstopiti, da je obol in slične vesti so neresnične.

Pariz, 18. novembra. Kuropatkin pride sem in bo spisal knjigo o zadnji vojski, tudi bivši podkralj Mandžurije Aleksejev se že dalje časa mudi tu.

Harbin, 18. novembra. Tu je tudi izbruhnil vojaški upor, kakor v Vladivostoku. Vstaši so zažgali mnogo zgradb.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevina v št. urah v min.
17. 9. zveč.	741.7	0.5	sl. svzh.	obl.	135
18. 7. zjutr.	744.3	-0.9	sl. sever	obl.	
18. 2. pop.	744.1	1.4	sl. ssvzh.	„	

Srednja včerajšnja temp. 0.4°, norm. 3.2°.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da sem svojo gostilno „na Pošti“ že oddal v najem. 2366 3—1

Viktor pl. Warzbach,
Gradec pri Litiji.

Službe išče 2367 1—1

deklica

zdrava, močna, stara čez 20 let, pri kaki manjši, tudi kmečki dobri družini, najrajši na Stajerskem ali Kranjskem.

Ponudbe na upravnistvo „Slovenca“.

Zahvala.

Moja hči **Marija Česenj** je bila kratko časa zavarovana pri zavarovalni „Allianz“.

Po njeni smrti izplačala mi je zgoraj omenjena družba po svojem glavnem zastopu v Ljubljani, Gosposke ulice št. 15, zavarovalno svoto od K 2000 točno in brez odbitkov, za kar se cenj. družbi najiskrenejše zahvaljujem in jo vsakomur priporočam. 2365 1

Brod, 15. nov. 1905.

Potrjuje županstvo Št. Vid nad Ljubljano. **Marija Česenj,** posestnica Brod št. 7.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

Pozor! Čitaj!
Slabemu — moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolešč iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mrlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić lekarnar v Pakracu šte. 108, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): **12 steklenič (1 ducat) 5 K, 24 steklenič (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenič (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenič (4 ducati) 16 K, 60 steklenič (5 ducatov) 18 K.** — Manj kot 12 steklenič se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodeanju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah (sušici). **Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 3 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.**

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom: **2149 20-5**

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 108, Slavonija.

Čitaj! — Naroči! — Ne bo ti žal!

Preselitev trgovine.

Dovoljujem si velenj. p. n. občinstvu naznaniti, da se nahaja moja trgovina z

rokavicami, bandago in galanter. blagom
od 7. novembra dalje

v Židovski ulici št. 5 (poleg gostilne „Pri lipi“).

Potrudil se bom, da bom imel v zalogi vedno **najboljše vojaške in najfinejše dunajske glače-rokavice**, kakor tudi najnovejše zimske rokavice in kravate. Priporočam se prijazni dobrohotnosti in naklonjenosti častitega p. n. občinstva.

Velespoštovanjem **A. Kasch.**

2322 3-3

Ura bodočnosti s sidro

je moja prava švičarska antimagnetiška

patent remont. ura s sidro „Sistem Roskopf“

z masivnim v kamnih se vrtečim, solidnim kolesjem s prstnim email-kazališčem, masivnim, pristnim z varstveno plombo zavarovanim nikelnastim okovom in šarnir-pokrovom nad kolesjem, ovalnim priponom, 36 ur idoča, z okrašenimi in pozlačenimi, natančno uravnana, s 3 letnim pisanim jamstvom, komad

kron 5 — kron

3 kom. K 14 — 6 kom. K 27 —.

Ista ura s sekundnim kazalcem komad K 6 —, 3 kom. K 17 —,

6 kom. K 33 —.

Ista ura s črnim jeklenim okovom kom. K 650, 3 kom. K 18 —,

6 kom. K 34 —.

Ista ura z dvojnimi okovom, v pristno nikeln. okovu, brez sekund. kazalca K 8 —, 3 kom. K 22 —,

6 kom. K 40 —.

Ista ura z dvojnimi okovom, v črnem jekl. okovu kom. K 850, 3 kom. K 23 —, 6 kom. K 42 —.

Ista ura z dvojnimi okovom, v prist. nikeln. okovu, s sekund. kazalcem, kom. K 9 —, 3 kom. K 24 —, 6 kom. K 45 —.

Ista ura v pristno srebrnem okovu, odprta brez sek. kaz., kom. K 10 —, 3 kom. K 28 —, 6 kom. K 52 —.

Ista ura v posebno močnem srebrnem okovu, odprta s sek. kaz., kom. K 1250, 3 kom. K 35 —,

6 kom. K 68 —.

Ista ura dvojno pokrita, v srebrnem okovu, s tremi plašči, s sek. kaz. komad K 16 —, 3 kom. K 46 —, 6 kom. K 90 —.

Ista ura dvojno pokrita, v izredno težkem, bogato graviranim srebr. okovu s sek. kaz. komad K 18 —, 3 kom. K 50 —, 6 kom. K 96 —.

Prosim nikar zamenjati teh ur s cenimi Roskopf urami, ki jih ponujajo trgovci z vsemi mogočnimi reklamami.

Moja ura bodočnosti s sidro je določena, da služi p. n. občinstvu kot res soliden, dober in zanesljiv časomer, in odgovarja popolno vsem zahtevam, ki jih stavijo na solidno, dobro uro.

Vsako leto razpošljam nad 50.000 komadov ur v največjo zadovoljnost svojih p. n. odjemalcev.

To v Avstriji gotovo edino število je najboljši dokaz za solidnost moje tvrde. Vsako tudi najmanjše naročilo se reši najtočneje. 2202 10-4

Zamena v nepoškodovanem stanju dovoljena ali se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja

proti povzetju

Prva trgovina ur Hans Konrad v Mostu (Brüx) 1157 Češko.

c. kr. sodno zapisečen cenilec. — Odlikovan s c. kr. avstr. državnim orlom, zlatimi in srebrnimi razstavnimi svetinjami in nad 100.000 priznanicami iz vseh delov sveta.

Bogato ilustr. ceniki z nad 1000 slikami se pošljejo na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

Zimske

2176 (6)

klobuke, čepice, lovske in modne telovnike, srajce, nogavice, jopce, hlače, dokolenke, rokavice, gamaše, različne grelce, tirolske dežne plašče, čevlje, dežnike itd. priznано samo trpežno blago se najceneje kupuje v

Prvi modni trgovini za gospode

Engelbert Skušek

Ljubljana, Pred škofijo 19.

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
1. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnjša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11.531.564-77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37.419.749-55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susteršič,

predsednik.

Josip Siška, knezoškofjski kancelar,

podpredsednik.

1906 40-19

Odborniki:

Josip Jarc,

veleposelnik v Medvodah.

Anton Belec,

poselnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,

stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,

veleposelnik v Ljubljani.

Matija Kolar,

župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,

svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

František Leskovic,

hišni pos. in blag. Lj. pos.

Ivan Pollak ml.,

tovarnar.

Karol Pollak,

tovarn. in pos. v Ljubljani.

Greg. Silbar,

župnik na Rudniku.

Zahtevajte pri nakupu

1320 39-20

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

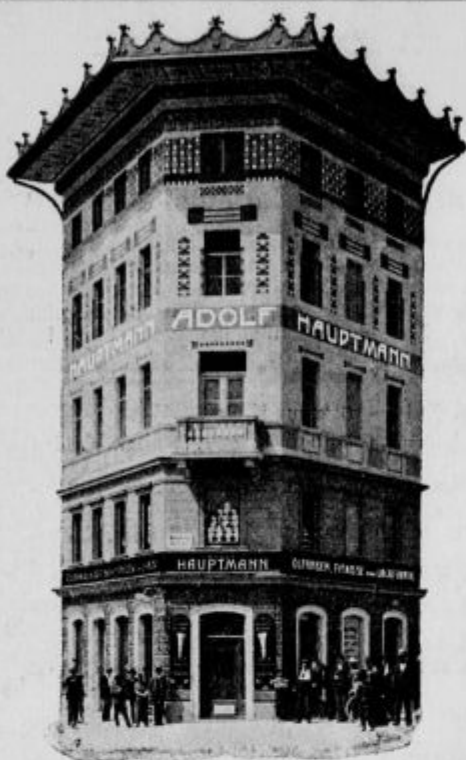
2265 52-3 III

Zapomni si, prinesi mi moraš le „**Ottoman**“ -
papir za svalčice ali cevke in ne daj se **premotiti**
po podobnih ponaredbah slabe kakovosti.

Spominjajte se
„**Družbe sv. Cirila in Metoda**“!

Prodaja na debelo. Prodaja na drobno.

Ustanovljeno 1832.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve **firnež**, edino le iz kranjskega
lanenega olja, in najfinejše lake,
angleške, za vozove, kočije itd.,
barve za umetnike, fine olj-
nate barve za študije, dr. Schön-
felda akvarelne barve, suhe in
vodene tempera-barve, v tubah
za umetnike in šolo, pastelne
barve, raznobarvne tinte, tuše
in barve za obreze knjig,
bronce, slikarsko platno in
papir, palete, škatle za štud-
ije, čopiče za slikarje-umet-
nike, cerkvâ, sob, pleskarje
2364 33-1 in mizarje

najnovejši slikarski vzorci
prodaja in ima v zalogi

Adolf Hauptmann
v Ljubljani

Prva tovarna oljnatih barv, firnežev,
lakov in steklarskega kleja.

Največja zaloga mavca (gipsa), karbolineja, kleja
za mizarje hišnih fasadnih barv za apno in naj-
boljših čopičev za zidarje in vsako obrt.

Panorama Kosmorama
Dvorni trg št. 3, pod „Narodno kavarno“.
Od nedelje 19. novembra do vsote
sobote 25. novembra 1905:
Riviera in Severna
Italija.

2354

Najcenejše in največja
domača
eksportna tvrdka.

Razpošiljanje
švicarskih ur na vse
kraje sveta.

2237 (26-9)

Urar in trgovec

— H. SUTTNER v Kranju —

priporoča svojo izbrano zalogo najfinejših,
natančnih švicarskih ur, kakor najbolj
slovesnih znamk: Safhausen, Omega, Res-
kopf, Urania itd.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski,
veržice, uhani, prstani, obeski i. t. d.
najfinejšega izdelka po najnižjih cenah.
Dokaz, da je moje blago zares fino in
ceno je to, da ga razpošiljam po vsem
svetu in imam tudi odjemalce urarje in
zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik,
kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moške ure $\frac{2}{3}$ naravne velikosti!

O O O

St. 502. Nikelnasta anker remont.
„Roskopf“ trpežno kolesje glid.
2.45 enaka iz pravega srebra
glid. 3.95, ista z dvojnatim, 3 sre-
brnim pokrovom glid. 6.50.

St. 505. Prava srebrna cilindar
remont. trpežno kolesje in z
močnimi pokrovi glid. 4.85, ista
z dobrimi anker - kolesjem
glid. 5.95.

Išče se

spreten polier.

Nastop takoj pri stavbeniku
Ferd. Trumler, Pred škofijo št. 3.
2350 3-3

Takoj se sprejme marljiv

krepak deček
za pekarsko obrt

pri Antonu Cizej, Zalokarjeve ulice
2357 1-1 št. 11, Ljubljana.

Grand hôtel „UNION“
Ljubljana.

2360 2-2 Direkcija Anton Kamposch.

V nedeljo, dné 19. novembra 1905

tri koncerti

v veliki dvorani „UNION“
mestne društvene godbe.

Zajutrkovalni koncert ob pol 11. uri zju-
traj. Vstop prost.
! „Monakovo v Ljubljani“ !

Promenadni koncert ob 3. uri popoldne.
Vstopnina 15 kr.

Veliki koncert. Začetek ob 8. uri zvečer.
Vstopnina 20 kr.

Točenje izbornega plzenskega
in monakovskega piva.

Prodajalna

z mešanim blagom tik farne cerkve v
ljubljski okolici se takoj pod ugodnimi
pogoji odda.

Več pové „Gospodarska Zveza“ v
Ljubljani. 2320 4-4

Vsako nedeljo sveže
jetrne klobase

se dobé v gostilni „Krebr“ pri
J. P. Tancarju, Jesenice (Go-
renjsko). 2358 1-1

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista priznala niti evropski ce-
lini ter je velika tovarna srebrne
prisiljena, oddati svojo zalogo zgo-
proti majhnemu plačilu delavnih moči
Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Po-
šiljam torej vsakomur sledeče predmete
le proti temu, da se mi povrne
[glid. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih no-
žev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in
anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih
žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni-
ščic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemal-
nica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorla čašič za po-
klado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladko;
- 42 komadov skupaj samo glid. 6.60.

Vseh teh 42 predmetov je popre-
stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni glid. 6.60. Ame-
ričansko pat. srebro je znano, je skos-
in skozi bela kovina, ki obdrži bo-
srebra 24 let, za kar se garantuje.
Najboljši dokaz, da leta inserat ne te-
melji na nikakršni slepariji, zavezu-
jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo
blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo
ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno
garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno
ženitovanjska in priložnostna darila
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1923 9

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr.
19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,
ali če se znesek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).
Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako
zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.
Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamil Böhmi, okrožni in tovarniški sodavnik.

S poslanim namiznim orožjem sem zelo zado-
voljen — Mihael Kovačević, ravnat. pomočnik uradov

dež pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt. 1904

Krojaškega pomočnika
sprejme takoj 2363 1-1

Fran Sitar, Mojstrana, Gorenjsko.

2291 11

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje
zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavolje.

Eskompt in inkasso menic.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzigaja.

Promet s čeki in nakaznicami.

Prava radost

za vsako gospodinjso so izborne testenine Žnidaršič & Valenčič-a, ako pozna različne načine izdelovanja za juho, prikuho in močnato jed.

Šolska zgradba na Dolih pri Litiji.

Zaradi oddaje zgradbe nove šole v Dolih pri Litiji se bode **dné 3. decembra 1905 ob 3. uri popoldne** vršila

obravnavava v šoli v Dolih

Stavbinska dela so proračunjena:

1. Zidarska in težaška dela	K 18.200.—
2. Kamnoseška dela	" 1.678'02
3. Tesarska dela in pokrivanje strehe	" 5.628'13
4. Mizarska dela	" 1.728'—
5. Kjučavničarska dela	" 1.578'01
6. Kleparska dela	" 704'59
7. Pleskarska dela	" 436'56
8. Slikarska dela	" 136'81
9. Steklarska dela	" 371'20
10. Pečarska dela	" 878'—

Skupaj K 31.339'32

Krajni šolski svet si izrečno pridržuje pravico oddati vsa dela enemu podjetniku, ali pa posamezno. Podjetniki naj pridejo omenjeni čas na lice mesta k obravnavi. Vadija je položiti 10%. Načrt in proračun s stavbenimi pogoji vred, je na ogled pri podpisnem krajnem šolskem svetu, od 11. t. m. naprej v šoli.

Krajni šolski svet na Dolih,

dné 5. novembra 1905.

Slavko Povše, predsednik.

Gospodične

katere se želé izobraziti

v šivanju in krojnem risanju

1828 52—20 sprejema

Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi

kroj po životni meri.

Išče se manjša dobro vpeljana

trgovina

z mešanim blagom na deželi v kaki fari pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod naslovom „M. A.“ Annoncen-Expedition Kienreich, Graz. 2323 3—3

Vsakovrstna kopališča

dobre realitete, vile, posestva po celi **Avstro-Ogrski** so prijavljena. Dalje posredovanje z denarjem, vsakovrstne kopališke oprave, kopališki načrti, prospekti glede novih stavb in renoveracij, vse to oskrbuje

2302 3—3

„Balneologisches Central Verkehrs-Bureau“ Budapest II., Kapás-utca 12.

kjer je tudi več kopališč od 6000—150.000 gld. za prodaj ali v najem prijavljenih. — Kupi se zanemarjeno kopališče z dobro mineralno vodo.

Preselitev trgovine.

Svojim cenjenim p. n. odjemalcem javljam vljudno, da sem preložil v **sredo, 15. t. m.** svojo

drogerijo

iz sedanjega lokala v **Šelenburgovih ulicah št. 3, v Židovske ulice šte. 1**

Obenem sem precej spopolnil svojo zalogo samo z najboljšimi izdelki, tako, da sem v prijetnem položaju, da morem svojim cenj. odjemalcem vsak čas z najsolidnejšim blagom po najnižjih cenah postreči.

Najvdaneje se zahvaljujoč za dosedanje zaupanje, si usojam zagotavljati, da ne opustim ničesar, da si cenj. dobrohotnost svojih p. n. odjemalcev ohranim tudi v bodoče.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Kanc
drogerist.

2334 5—5

Zunanja naročila se izvršujejo najtočnejše; kar ni v zalogi, se pre-skrbi v najkrajšem času.

Pozor!!

Važno za gostilničarje in trgovce!

Vljudno ponudim svoje lastne, na razstavi v Parizu najvišje odlikovane izdelke, kakor:
fine šunke (a la Prager), šunke brez kože, najfinejše kranjske klobase, salame in šunke (brunšviške), rebra, carsko meso (Panzetta), vratne kose, vse vrste klobas, kakor: frankfurterice, velike in majhne, pariške, safalade, (Extrawurst), prešane klobase itd. Vse prodajam po najnižji ceni. Razpošiljam po pošti ali železnici po povzetju. Posebno opozarjam na sezono: avgsburških, svežih mesenih, jetrnih in krvavih klobas, za katero kvaliteto sem dobil veliko pohvalo. Dobivajo se vsako **sredo in soboto** le v Ljubljani

na **Marijinem trgu št. 2 in v Spodnji Šiški št. 150.**

Na mnogobrojno naročitev najvljudneje vabi

Franjo Golob

mesar in prekajevalec mesa

— **Spodnja Šiška.** —

Naznanilo.

Usojam si cenj. gg. odjemalcem iz mesta in dežele vljudno naznanjati, da sem s svojo staroznano prodajalno mesenih jestvin iz **Prešernove ulice 5** preselil

na **Marijin trg št. 2**

gosp. Seuniga hišo.

Presrčno se zahvaljujem vsem svojim cenj. gg. odjemalcem ter prosim tudi nadalje blagohotne naklonjenosti v novi trgovini.

Zagotavljam, da bodem tudi v bodoče svojim cenjenim gospodom odjemalcem postregel z vedno svežim blagom in točno postrežbo.

Z najodličnejšim spoštovanjem vdani

Franjo Golob

mesar in prekajevalec mesa

— **v Spodnji Šiški.** —

2317 3—3

Dobro blago in nizke cene!

Anton Schuster, Ljubljana
Špitalske ulice št. 7

2002 12—8

priporoča **novosti** v

konfekciji za dame in deklice, bluze, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, tirolski loden, parhent, šerpe, žepni robci, garniture, flanelaste odeje, najboljše belo blago in vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštne prosti!

Iščem poštenega, spretnega

pomočnika

prvo moč, za svojo mešano trgovino.

Vstop takoj ali 15. decembra t. l. Specerijst

2290 3—2 ima prednost.

Naslov pové iz prijaznosti uprav. „Slovenca“.

Mlin se proda iz proste roke

na Dolenjskem

blizu železn. postaje. Pri mlinu je

vodni padec (10 m). Pripravno za

napravo kake tovarne. 2078 22—13

Več v upravnistvu „Slovenca“.

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu Ljubljane in okolice si usojam uljudno naznaniti, da sem otvoril

moderno mizarsko delavnico

v **Wolfovih ulicah št. 8 v Ljubljani (Ahčinova hiša)**

Posebnost! Izdelovanje pohištva v slogu kraljev **Ludovika XIV., XV. in XVI.** kakor tudi v **angleškem slogu.**

Prevzemam pa tudi izvršitev vsakovrstnega tudi **najfinejšega pohištva** in drugih mizarskih del.

Najboljša in najsolidnejša izvršitev. — Dolgoletno delovanje v inozemstvu osobito v **Parizu in Londonu** mi omogoča zadostiti tudi najrazsežnejšim zahtevam p. n. čč. naročnikov po zmernih cenah.

Priporoča se za obilna naročila beležim z odličnim spoštovanjem

2342 6—2

Solidna izvršitev.

Ant. Rojina mizarski mojster.

Zmerne cene.

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam,

da sem otvoril

na **Sv. Petra cesti 35 v Ljubljani**

prodajalnico kruha,

kjer se bode prodajal 3 krat na dan sveži kruh tudi na vago.

Ravnotam se sprejemajo naročila na razno pecivo in se točno oskrbē.

Priporočam se za obilne naročbe z vsem spoštovanjem

2325 3—2

Jean Schrey.

P. n. občinstvu javljam najvljudneje

da sem otvorila

na **Sv. Petra cesti 35 v Ljubljani**

filijalko

ki bo imela vedno v zalogi sveže, najfinejše **slasčice** raznih vrst in **čokolado** kakor tudi **Miklavževa božična darila** ter nakit za božično drevesce v največji izbiri po najnižjih cenah. Priporočam tudi specialitete **medenih potic** in ob priliki raznih domačih slovesnosti po želji izvršene **torte, čajno pecivo** itd. V zalogi imam tudi vedno pristni **malinovec** in najfinejšo štajersko **medico** od Viljema Mandla v Gradcu, prve firme v monarhiji, ter **voščene sveče in zvitke.**

Za obilni obisk se priporoča

T. Novotny.

